

מורה חדש (אוי קלט)
ערוך יום בלתי מכלול בשבת החדשה
העורך: ד"ר מרטון אהרנאי דוד שון
המוציא לאור: מורה חדש בע"מ ת"א רח 1111

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

foto-klub megbízást
kiadni a magyar jásuvban közismert és látogatott nyilvános helyeknek
FUTBALL-TOTO
Érdeklődés telefonon: 61064, naponta 9-12 között.
LEVELCIM: TEL-AVIV, POB. 3303

Közelkeleti atommentes zónát javasol Moszkva

Washington szerint a javaslat csak a bagdadi szövetség ankarai ülését akarja zátonyra juttatni.

Moszkva, (Reuter). — A Szovjetunió tegnap azt a javaslatot tette, hogy az egész Közelkeletet, beleértve a bagdadi szövetség tagállamait, változtassák atommentes zónává és rakétabázisoktól mentes övezetté és legyen a jószomszédi viszony körzetévé.

A szovjet nyilatkozat, amely egy héttel a bagdadi szövetségnek Ankarába összehívott miniszteri tanácsa előtt jelent meg, hangsúlyozza, hogy különböző politikai körök, főleg pedig az amerikai állami körök nyilatkozatai szerint a bagdadi szövetség ankarai tanácskozása amolyan folytatása az Atlanti szövetség ülésének, amely decemberben folyt le Párisban.

A NATO-ban vezető szerepet játszó hatalmak az ankarai konferenciát arra akarják felhasználni, hogy a bagdadi szövetség tagállamait „bevonják a világképet veszélyeztető tervükbe”.

A bagdadi szövetség tanácsát olyan időben hívták össze, amikor a Kelet és Nyugat közötti tárgyalások megállítására egyre sürűbben hangzanak el a javaslatok — hangzik az orosz nyilatkozat, majd így folytatja: Az a kis enyhülés, amely a nemzetközi feszültségben az utóbbi időben bekövetkezett, szemmel látható módon megjelezt bizonyos amerikai körök.

A tények mutatják, hogy ha a népeknek sikerül valamelyes enyhülést elérniük a nemzetközi helyzetben, ezek az amerikai körök újabb erőfeszítéseket tesznek, hogy a helyzetet a rendelkezésükre álló minden eszközzel elmérgesítsék. Washingtonban nem is tettek erőfeszítést annak leféltetésére, hogy Foster Dulles amerikai külügyminiszternek az ankarai konferencián való részvétele „azt a célt szolgálja, hogy új életre keltse a bagdadi szövetség katonai blokkjának tevékenységét, amelynek tényleges vezetése most az amerikai kormány kezében megy majd át.

A szovjet közlemény arra figyelmezteti Törökországot, hogy a területén felállítandó rakétabázisok „nagy veszélyt fognak jelenteni az összes közelkeleti államok számára. Azok a hatalmak, amelyek a bagdadi szövetséget kezdeményezték, vagyis Anglia és az Egyesült Államok, olyan eszközöket látnak ebben a szövetségben, amely ellentéteket tud kelteni az arab államok között.

A bagdadi szövetség egyes államiainak az Egyiptom elleni támadásban való részvétele és a Szíria ellenes katonai támadás előkészületei ismételt bizonyították, hogy ez a szövetség komoly veszélyt jelent békés rendezés államok számára. A bagdadi szövetségben komoly ellentéteket jelentenek — hangsúlyozta a szovjet nyilatkozat.

és ugyanakkor magasztalja Perzsiát, Pakisztánt és Iránt, mert távolították magukat „támadó tevékenységek” támogatásától, amelyek a bagdadi szövetség néhány tagállama kezdeményezte. Minden jel — mondja Moszkva — arra mutat, hogy ez a konferencia kísérlet történik majd a bagdadi szövetségnek, a NATO-nak és a délkelet-ázsiai szövetségnek közös tetszervezet alá tömörítése érdekében.

Washington, (Reuter). — Amerikai kormánykörökben tegnap propagandának minősítették az új szovjet javaslatot, amely atombázisoktól mentes körzetnek akarja nyilvánítani a Közelkeletet. Rámutatnak arra, hogy az orosz javaslat közvetlenül azelőtt hangzott el, hogy Dulles külügyminiszter a bagdadi szövetség ankarai konferenciájára indult.

Az oroszok valószínűleg ugyanolyan hatást akarnak kelteni ezzel a lépéssel, mint Bulganin marsall tette a NATO párisi konferenciája előtt.

amikor Közép-Európának az atomfegyverektől való semlegesítésére jegyzéket intézett az Atlanti-övetséghez tartozó államok miniszterelnökeihez.

A külügyminisztérium szóvivője a következőképpen válaszolt az erre vonatkozólag hozzáintézett kérdésekre: „Nem akarunk súlyt adni ennek a nyilatkozatnak azzal, hogy válaszolunk rá”.

Foster Dulles külügyminiszter egyébként ma indul Marakésbe és Teheránba, ahol ottani kormánykörökkel fog tárgyalni, mielőtt Ankarába érkezik.

London, (Reuter). — Angol hivatalos körökben tegnap megerősítették azokat a korábbi híreket, amelyek szerint a Szovjetunió atombázisok és rakétakiváló telepeket létesített Bulgáriában és Albániában.

Az oroszok valószínűleg ugyanolyan hatást akarnak kelteni ezzel a lépéssel, mint Bulganin marsall tette a NATO párisi konferenciája előtt.

Hivatalosan cáfolják az állami főügyész és a rendőrpáncsnok lemondását

A miniszterelnökségi hivatal tegnap este hivatalosan megcáfolta az Al-Hámimár tegnap reggeli számában megjelent hírt, amely szerint Jechezkel Száhár rendőrpáncsnokot és Chájim Kohen állami főügyészt rövidesen leváltják.

A lap az említett cikkben „megbízható forrásokra” hivatkozva azt állította, hogy a miniszterelnök nagyaranyú személyi változásokat készült végrehajtani a különböző kulpuzációkban. A közlemény szerint Dávid Ben Gurion a Kasztner per ítéletének kihirdetése előtt többször találkozott Chájim Kohen állami főügyéssel és igyekezett rávenni, hogy mondjon le. Kohen azt mondta, hogy ha most lemondana az úgy tünne, mintha engedne bizonyos körök nyomásának, amelyek már hosszú idő óta követelik a lemondását.

A miniszterelnökség cáfolata szerint ezeknek a híreszteléseknek semmi alapjuk sincs.

Makariosz hajlandó átmeneti autonómiát elfogadni Ciprus teljes önállóságáig

Nicosia, (Reuter). — Az egyik ciprusi görög lap tegnap közölte Makariosz érsek nyilatkozatát, amelyben a ciprusi nemzetiségű önállósági mozgalom vezére kijelenti, hogy elfogadja az átmeneti időre vonatkozó alkotmányjavaslatot, azzal a feltétellel, hogy a sziget lakóinak „elfogadható” időn belül biztosítsák az örendelkezési jogot. Az érsek azonban nem közölte, hogy elképzelése szerint mennyi legyen ez az átmeneti idő. Makariosz kijelentette még, hogy a görögök bármikor készek tárgyalásokat kezdeni a törökökkel a Ciprusban élő török kisebbség jogai felől.

A lap vezércikkben megállapítja, hogy Makariosz békés álláspontot képvisel és így nem felel meg a tényeknek az angoloknak az az állítása, hogy az érsek kénytelen kompromisszumra.

Tegnap a ciprusi törökök tüntetést rendeztek Fadel Kucsuk török vezér lakása előtt, ahol összeütközésre került sor a tüntetők és az angol katonák között. Török asszonyok is csatlakoztak a tüntetőkhez és azt kiáltották, hogy „Nem akarjuk Foot kormányzó”. A tüntetők vezetői a sziget felosztását követelték.

Fadel Kucsuk egyébként nem is tartózkodott Cipruson, hanem Görögországban.

Esők a Negeven

Tegnap könnyebb esőzések voltak a Negevenben. Az utolsó 24 órában Beér Sétán 10, a Nyugat Negevenben pedig 20 milliméter csapadék esett. A gazdák örömmel fogadták az esőt, mert az elmúlt héten meglehetősen szárazság uralkodott a környéken, amely ártott a téli vetéseknek.

A meteorológiai intézet jelentése szerint egyébként ma a kora reggeli órákban az ország egyes részein kisebb esőzések lesznek, napközben azonban derült, száraz idő várható.

tette, hogy a nagyhatalmaknak a Közelkelet iránti érdeklődése fokozza ugyan a körzet lakosságának veszélyérzetét, de talán ez is oka annak, hogy az izraeli határokon csend uralkodik. Minden közelkeleti háboru maga után vonja az „atomhatalmak beavatkozását”.

A világbéke a Közelkelet biztonságát mülk és ez magyarázza meg a nagyhatalmaknak egymással való szembenállását ebben a kérdésben, ami ugyan fokozhatja a veszélyérzetet, de egyben nagyobb óvatosságra is inti a szembenálló feleket.

Mai számunk 8 oldal Regényfolytatás Keresztrejtvény

Izraelt a jeruzsálemi erdősítések beszüntetésére szólítják fel

Hamarskjöld biztosra veszi, hogy a Biztonsági Tanács elfogadja az erre vonatkozó angol-amerikai javaslatot

New York, (Reuter, STA, és AFP). Ma, szerdán ül össze a Biztonsági Tanács, hogy folytassa a tanácskozást a Jordánia által Izrael ellen benyújtott panasz tárgyában. Mint ismeretes, Jordánia az egykori kormányzó palota körül végzett erdősítési munkálatokat stratiégiai jellegűnek tekinti és ezen a címen nyújtott be panaszt a Biztonsági Tanácshoz. A Tanács előző ülésén többször elhalasztották a döntést, most azonban Anglia és az Egyesült Államok közös határozati javaslatot nyújtanak be az ügyben, amely valószínűleg megkapja a szükséges szöbbséget.

A javaslat, amelynek szövege már tegnap ismeretessé vált az UNO folyosóin, felhívja a két érdekelt államot, hogy távolítsa el, vagy romboljon le minden katonai erdősítést a semlegesített övezetben. Jól tájékozott körök szerint ez a határozati javaslat nem elégszik meg az erdősítések szük problémájával, valamint annak megállapításával, hogy Izraelnek joga van-e ezekhez a munkálatokhoz, hanem messzebbmenően igyekszik támogatni az UNO fegyverszüneti hatóságait az övezet békéjének fenntartásában.

Az angol-amerikai javaslat hangsúlyozza a két kormány azon szándékát, hogy hozzájáruljon a feszültség enyhítéséhez és megakadályozzon új incidenseket. Az angol-amerikai javaslat szövege a következő: „A feleknek a fegyverszüneti vegyesbizottság útján kell tárgyalnia minden polgári tevékenységről, amely ezen a területen folyik.

Az eredményes tárgyalások lefolytatásához szükséges kedvezőbb atmoszféra megteremtése céljából meg kell szüntetni a semlegesített övezetben minden tevékenységet, azt is, amelyet Izrael 1957 július 12-én kezdett el, amíg a vizsgálat befejeződik és rendezés történik a körzetben folyó tevékenységek felől.

Ezeknek a tárgyalásoknak két hónapon belül be kell fejeződniük és akkor a Biztonsági Tanácsnak jelentést kell kapnia a tárgyalások eredményéről.

A felügyelők karának parancsnoka jelentést fog tenni a Biztonsági Tanácsnak a határozat végrehajtásáról.” A fenti javaslat lényegét tehát az, hogy további intézkedésként Izraelnek be kell szüntetnie az erdősítési munkálatokat. Dag Hamarskjöld, az UNO főtitkára tegnap sajtófogadáson annak a nézetének adott kifejezést, hogy a javaslatot a Biztonsági Tanács elfogadja, amely magában foglalja azt a követelést is, hogy alapvető lépéseket tegyenek a fegyverszüneti egyezménynek közvetlen tárgyalások révén békévé való átválttatására.”

Egy kérdésre válaszolva az UNO főtitkára kijelentette, hogy nincs alapjuk azon híreknek, amelyek szerint erőfeszítések történnek határrendezési megállapodás létrejöttére érdekében Jordánia és Izrael között azokon a határterületeken, amelyeken az 1949-es fegyverszüneti megállapodás falként vágott ketté.

Az egyik újságíró megkérdezte, hogy az Izrael határvidékén jelenlegi nyugalmat nem tekinthető-e vihar előtti csöndnek és nem számítanak-e újabb ellenségeskedésre.

— Mindig vannak pesszimisták, — válaszolta Hamarskjöld — akik esőtől félnek, holott süt a nap. Nem tudom megérteni, miért kellene mest zavaroktól tartani. Mose Dájan izraeli vezérkari főnök is arról beszélt, hogy nyugalmat uralkodik a határokon. Mindig jó ilyen kijelentéseket hallani, amelyek mindenkire a legjobb benyomást teszik.

Az egykori kormányzó palota körüli konfliktusokról Hamarskjöld kijelentette, hogy az erdősítés problémájának rendezése inkább tartozik a Biztonsági Tanácshoz, mint az ugynevezett csendes diplomáciához. A főtitkár ezzel arra célozott, hogy ebben a konfliktusban nem tartja célravezetőnek személyes kiküldött közvetítő tárgyalását, amint az a Scopus-hegyi vizslai esetében történt.

Golda Méir átadta Abramovnak Izrael választ Bulganin jegyzékére

Az államelnöki pár ebédre látta vendégül a távozó szovjet nagykövetet és feleségét

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától.) Golda Méir külügyminiszter tegnap délután búcsúkihallgatáson fogadta Alexander Abramov szovjet nagykövetet, akinek egyben átadta Izrael választ jegyzékét Bulganin orosz szovjet miniszterelnöknek december 12-én Ben Gurion miniszterelnökhöz intézett levelére.

A héber nyelven megszüvezt és orosznyelvű fordítással ellátott izraeli választjegyzék ismerteti a kormány álláspontját az időszerű világpolitikai kérdésekben és többek között rámutat arra, hogy Izrael nem állása a békés együttélésre törekszik arab szomszédaival és a világ összes államaival. A továbbiakban a választjegyzék kiemeli, hogy Izrael soha nem fog csatlakozni a Szovjetunió ellen irányuló semmilyen támadó szövetséghez.

A jegy k teljes szövegét egyébként Jeruzsálemben és Moszkvában a közeli napokban egy és ugyanazon öben fognak nyilvánosságra hozni.

A szovjet nagykövet a jövő hét elején hagyja el Izraelt, míg utódja, Michail Bodarov a jelek sz rint csak február második felében érkezik.

Abramov és felesége egyébként tegnap délelőtt Jicchá Ben Cvi államelnök és hitvesének ebédvendége volt izraeli küldetésének befejezése alkalmából.

Kuatli készül Kairóba

Kairó, (AFP). — Sukri el Kuatli elnök a közeljövőben Kairóba látogat, ahol Nasser ezredessel együtt fogja kihirdetni a szíriai-egyiptomi federáció létrejöttét.

Szabri el Aszali szíriai miniszterelnök kijelentette, hogy Egyiptom és Szíria egyesülése döntő esápat jelent Izrael és az imperializmus számára, győzelme lesz az arab nemzeti mozgalomnak és új lépés az arab államok felszabadulása felé, amelyek az imperializmus igája ellen küzdenek.

Felejtethetlen, drága édesanyánk, testvérem, nagyanyánk
özv. Haiduska Benóné (szül. Herman Zseni)
(Subotica) Gáv-Jám Bét
váratlanul, örökre ithagyott bennünk. Január hó 21-én (כס'ט) helyezték örök nyugalomra.
Gyászolják: lánya: Neményi Anikó és családja; fia: Hajduska István és családja; testvére: Herman Máttyás és családja és a kiterjedt rokonság.

Semmi ok nincs aggodalomra a német kártérítések ügyében

Adenauer kancellár ismétellen biztosította dr. Náchum Goldmann a náciáldozatok kártalanításának folytatásáról

Bonn, (Reuter). — Dr. Konrad Adenauer nyugatnémet kancellár tegnap ismét határozott ígéretet tett dr. Náchum Goldmannnak, hogy Németország továbbra is változatlanul fogja fizetni a kártérítéseket a náciáldozatoknak. A nyugatnémet kormány sajtóirodája által közölt hivatalos jelentés szerint dr. Goldmann kihallgatáson jelent meg Adenauer-nél és a kancellár azért tette előtte ezt az ígéretet, mert dr. Goldmann „bizonyos aggodalmaknak” adott kifejezést, amelyek az érdekeltek körében keletkeztek. A hivatalos jelentés nem

Közös zsidó-arab aratási ünnepség a jubileumi évben

A jubileumi ünnepségek rendezőbizottságának javaslatára a nyáron a negevi kibucok és a környékbeli beduintörzsek közös aratási ünnepséget fognak tartani. Az ünnepség színhelye Máon körzetben lesz, s a közel napokban mérnöki bizottság száll ki a helyszínre, hogy megjelölje az ünnepség pontos helyét.

Az arab törzsek látványos „fantáziájával” gazdagítják az ünnepi műsort, de kíséreltek történelem iránt is, hogy arabok és zsidók közös programban vegyenek részt. A rendezőbizottság már megbeszéléseket folytat a katonai kormányzóval, hogy biztonsági kérdések ne jelentenek akadályt a terv végrehajtásában.

Arab részről lelkesedéssel fogadták a javaslatot és szeretnék, ha a Gálibban, a Jeruzsálemi körvidékben és az úgynevezett „kisharom-szögben” is közös zsidó-arab ünnepségeket tartanának.

Aba Chusi, Haifa polgármestere, külön tervet dolgozott ki az arab lakosság bevonására a jubileumi ünnepségekbe. Augusztus hónapra úgynevezett kisebbségi fesztivált tervez, amelyben részt vennének az ország különböző részein élő arab csoportok. Valószínű-

Megjött a 12 tagú jugoszláv „Gyöngyösbokrétá” együttes

A vizsnei rebbe visszaérkezett amerikai és angol utjáról

Haifa, (Az Új Kelet tudósítójától.) A 12 tagú jugoszláv „Gyöngyösbokrétá” tegnap az Alija hajó fedélzetén megérkezett Haifára. A folklor-együttest a jugoszláv követség képviselői, a Hitachdut Oléj Jugoszlávia vezetője, továbbá a helyi ifjúsági táncosport delegációja fogadta a kikötőben. A „Kolo” háromhetes izraeli vendégzereplését Kálmán Ginsburg impresszárió menedzseli.

Olga Skolver, a jugoszláv népi együttes igazgatója elmondta, hogy ez a csoport első közelkeleti vendégzereplése és boldogok, hogy megismerkedhetnek az országgal és népével. Megemlítette, hogy a „Kolo” izraeli turnéjáról Jugoszláviából való elutazásuk előtt a hivatalos „Borba” nagy fényképes riportot közölt, ami annál is érdekesebb, mert más népidemokrata országok nem szoktak propagandát csinálni az izraeli vendégzerepléseknek. A csoport egyébként nemrég fejezte be három hónapos amerikai turnéját.

A jugoszláv együttesen kívül az Alija hajón 124 utas, 182 főleg délamerikai turista és 350 olé érkezett. Ez utóbbiak többsége északafrikai, illetve európai származású. Az európai olék között 9 diplomás van. Hatvan európai olé már kibucba ment. Ugyancsak tegnap reggel érkezett Haifára az Enotria

közül további részleteket a megbeszélésről és nem tesz említést azon kijelentésekről sem, amelyeket a múlt év decemberében Fritz Schaeffer volt pénzügyminiszter és jelenlegi igazságügyminiszter tett. Schaeffer tudvalevően azt mondta, hogy a kártérítéseknek jelenlegi keretekben való folyósítása a német márka értékének lerombolásához fog vezetni és azt javasolta, hogy csökkentse a kártérítési összeget. Annakidején több németországi lap és szervezet emelte fel a szavát Schaeffer véleménye ellen.

nek tartják, hogy Aba Chusi újra életre hívja a kisebb ségi ügyekkel foglalkozó bizottságot, amely annakidején eredményes tevékenységet folytatott az ország északi részében, később azonban beszüntette munkáját. Remélik, hogy a jubileumi ünnepségek elő fogják segíteni a kapcsolatok szorosabbra fűzését az ország arab és zsidó lakossága között.

Japán újra vezet a hajóépítésben

London, (Reuter). — A Lloyds biztosító intézet által kiadott közlemény arról számol be, hogy Japán a múlt évben újra növelte fölényét a többi hajóépítő államokkal szemben és ismét japán gyárakban épült a legnagyobb hajóúrtartalom. Japán összesen 2 millió 424 ezer tonna úrtartalommal bíró hajót bocsátott vízre, így hát csaknem egy teljes millió tonnával előzi meg Angliát, amely egymillió 407 ezer tonna úrtartalommal a második legnagyobb hajóépítő állama a világnak. Nyugat-Németország egymillió 230 ezer tonnával a harmadik helyet foglalja el. A hajók számát tekintve, Anglia állt az első helyen.

Hideg gáz, amely azonnal öl

Hamburg, (Reuter). — A Szovjetunió birtokában van egy veszedelmes gáz, amelyet „hideg gáznak” neveznek és meg tudja vele támadni az Egyesült Államokat — jelentette ki dr. Brehm, aki a második világháborúban a kémiai háború kísérleti laboratóriumának vezetője volt Németországban. Ez a gáz színtelen és szagtalan, belégzése pedig azonnali halált okoz. Az újságírókkal való beszélgetése során a vegyész elmondta, hogy a németek a háború alatt fejlesztették ki ezt a gázt, amely véleménye szerint most a Szovjetunió kezében van. A gáz rakétában mindenüvé kilöhető, mert folyékonyvá lehet tenni és repülés közben is permetezhetik vele a környéket.

JÓ ES ÚJ KÖNYVEKET OLVASNI! J. M. B. E. Előre köcsönkönyvtárból. Tel-Aviv, Allenby 84. sz. udvarban. Könyveket a legmagasabb áron vesznek.

KISKOMAROMI GETTOBAN és **GEISTLINGENSTADTBAN** velem volt tanukat keresek kölcsönös igazolásra. Chava Schaeffer (szül. Korein), Rámle, Sédrot Herzl 36. (Kálmán) úlján.

HIREK

MA TIZ ÉVE...

● Arab bandák tüzet nyitottak egy Afulából Kfar-Giladi felé tartó autókara-vánra. — Ugyancsak megtámadtak egy tendert, amely az éj-zetimi úton haladt.

● Az arabok Sejk Dzsáráh negyzedből néhány nap óta tüzzel árasztják el Náchlát Jichákot és környékét. Reggel angol katonaság érkezett a helyszínre, körülzárták a városnegyedet és házkutatást tartott a zsidó házakban. Tizenhárom fiút és leányt letartóztattak és nagymennyiségű fegyvert elkoboztak. A letartóztatott fiatalokat később szabadon bocsátották.

— Elutazott a volt svájci követ, Felix Schneider svájci követ szolgálati idejének leteltével tegnap feleségével együtt visszatért hazájába. Schneider a jövőben megfigyelőként fogja képviselni hazáját az UNO-ban. A távozó követet a külügyminisztérium képviselői, valamint a svájci követség személyzete kísérte ki a luddi repülőtérre.

● A Kolo — a Jeruzsálemi Állami Egyetem ma este tartja gálakoncertjét a Hechal Határbat-ban.

● „HADA S H” dömping árusítás! Mindent eladunk! Mindent veszünk! Mindent megtalál! — „HADASH” kölcsonkönyvtár. Hajarkon 59. — Újabb francia parlamenti küldöttség jön Izraelbe. Jeruzsálemi tudósítók jelentik: Vasárnap újabb francia parlamenti küldöttség érkezik Izraelbe 11 napos látogatásra. A francia delegációban a jelek szerint a kommunisták képviselőin kívül a francia nemzetgyűlés összes pártjai részt vesznek. A küldöttség végleges összetételéről csak ma délután érkezik hír Izraelbe.

● Gyermek- kíváncsisághangverseny. A telavivi HOH a közeljövőben lezajlott gyermektehetségkutató verseny nagy sikerén felbuzdulva, elhatározta, hogy Tüzbildőket, 1958 febr. 5-én, Szerdán délután 3 órai kezdettel, a HOH kultúrtermében (Hajarkon-utca 61. sz.) telaviv és táncos egybekötött gyermektehetséghangversenyt rendez. — A kíváncsisághangversenyen felülhet mindegyik olyan gyermektehetség, aki énekel, táncol, bármely hangszerezen, vagy az előadóművészet különböző szakterületén. A jelentkezés — elutasítás miatt — ösön. 3300. — fontelt eladó. (Cim: Rothschild-u. 46. a taxistállomás mellett).

— Forró vízzel öntötte le alvó férjét. Sosaná Chádád asszony, a negevi Jachin szövetkezet falu lakosa, kedden éjjel családi vizsály után forró vízzel öntötte le alvó férjét. Mose Chadadot, súlyos égési sebekkel szállították a beér-sóval Hadaszsa kórházba, az asszonyt pedig letartóztatták.

● Ma este jöjjen el a Lóránt-könyvtár irodalmi estjére, ahol Ady műhelytitkairól, az 50 éves Nyugatról, Heltai Jenőről és Déry Tiborról tart előadást Avigdor Hammeiri, Lóránt László, dr. Benedek Pál és dr. Sásdi Tibor. Közreműködik: Egyed László előadóművész. A színterben könyvtombolat A. H. O. H. központi előadótermében (T. A., Hajarkon-u. 61.), este 8 órakor.

Jómenő VENDELŐ Kár Szabó központjában, frigidáirrel, berendezéssel — elutasítás miatt — ösön. 3300. — fontelt eladó. (Cim: Rothschild-u. 46. a taxistállomás mellett).

— Nem fizették be az alkalmazottaktól levont kereseti adót. A telavivi járásbírósg tegnap 75 font pénzbírságra ítélte Geulim mosóvet, a falu három vezetőjét pedig, J. Cadokot M. Santot és D. Maljachot egyenként 25 font pénzbüntetésre, mert nem fizették be a jövedelmi adóhivatálnak a munkások béréből levont kereseti adót. Az 1955-56-os évben 960 fontot vontak le a munkások béréből, amit nem továbbítottak az adóhivatálnak.

— Két hirtelen halál. — Smuel Neumann 59 éves tisztviselő hétfőn reggel munkahelyén, a telavivi Levantint utca 7 szám alatti könyvelési irodában hirtelen rosszul lett és meghalt. Holttestét a bonctani intézetbe szállították. Ugyancsak hirtelen halál áldozata lett hétfőn Mose Kasani 85 éves telavivi lakos. Az idős férfi a reggeli órákban résztvett egy ázkáran, amelyet szomszédja emlékére rendeztek. Hirtelen összeesett és meghalt.

VILLANYBOILEREK, vízvezeték-szerelés, garanciával. GYENES, T. A., Shekinin 61. Tel. 67880. Praktikus ajándéktárgyak.

HOHNER TANGÓ-harmonika, néhány jomárkájú rádió olcsón eladó

LOMBARD TIFERET pénzkölcsönző irodájában T. A., Rothschild 31 (8-1, 4-6.)

— Elhalasztották a harmadik Salk-oltást a Negevben. Az egészségügyi minisztérium elhalasztotta a harmadik Salk-oltás megkezdését a Negevben. Az eredeti terv szerint február elsőjén kellett volna megkezdeni a gyermekparalízis elleni oltásokat, azonban a minisztériumnak el kellett halasztania az akciókat, mert nem áll rendelkezésre elég oltóanyag. Remélik, hogy február végére megszűnik a szarumbányás és megkezdhetik az oltásokat.

● Az „Ismerd meg hazádat” előadássorozat ma este hírdetett előadása technikai okok miatt elmarad. Időpontját néhány nap múlva közöljük. — A szervezőbizottság.

— Rejtvénymegfejtőink figyelmebe. Mai keresztrejtvényünk helyes megfejtői között Edgar Allan Poe „Arthur Gordon Pym” című regényét sorsoljuk ki. A legnagyobb amerikai költő (1809-1849) szívesen ír prózát is, többnyire fantasztikus, kalandos történeteket. Ezek közül kiemelkedik Gordon Pym története, egy tengeri vitorláshajó legénysége lázadásának története. Nem hiányzik lapjairól a vihar, a pestis, a lék, az éhség és egyébek, amelyek nélkül ilyen regény el sem képzelhető, deirodalmi színvonalra, a hajósok társadalomrajza és az egyéni figurák sokszínű ábrázolása ugyanilyen maradandó értéket biztosít Poe regényének, hogy úgy emlékszük rá az olvasó, ahogy a „Holló” című verset sem felejt el soha. A Bibliotheka adta ki a könyvet tavaly Budapesten, Tiszay Andor fordításában.

RECHOVOTI OLVASÓINK FIGYELMEBE !!!

KORAN REGGEL HÁZHOZ KÉZBESÍTVÉ KAPHATJAK az ÚJ KELET-et megbizottunk útján: ERÉNYI MIKLÓS ACHAD HAAM-UTCA 4.

● Karácsonyi katalógusból rendelhet orvosai, mérnöki, egyetemi és minden ipari szakkönyvet, szaklapot, csak személyesen! „Hadash” Tel-Aviv, Hajarkon-u. ötvenkilenc.

— Világhírű szemészprofesszor jön Izraelbe. Francescatti professzor, a világhírű szemész, a hónap végén rövid látogatásra Izraelbe érkezik. Valószínűnek tartják, hogy a professzor ittartózkodása alatt néhány komplikált szemműtétet fog végrehajtani és ezzel lehetővé teszi fiatal szemorvosok számára, hogy megismerjék módszereit. Francescatti professzor volt Izrael első államelnökének, Chajim Weizmann professzornak is szemorvosa, aki élete utolsó éveiben látási zavaroktól szenvedett.

— Az ifjú Aga Khan öccse átutazott Luddon. Hétfőn éjszaka nagy izgalmat keltett a luddi repülőtérén az a hír, hogy az Air France repülőgépén az ifjú Aga Khan felesége társaságában keresztül utazik az országon. — Nagyszámú kíváncsisággal gyűlt össze a repülőtér váróterme előtt, ahová meg is érkeztek az exotikus vendégek. Kiderült azonban, hogy nem Aga Khan-ról, hanem 28 éves öccséről Szadrudin khánról és feleségéről van szó, akik Párisból a pakisztáni Karachi-ba tartanak. A vendégek mosolyogva állták a fotóriporterek pergőtűzét és franciául odaszóltak a riportereknek: „Nem baj, csak fényképezzenek, már megszoktuk; a világon mindenütt így fogadnak”.

ORTHOPÁDICA STEINER, Tel-Aviv, Brenner-utca 3. Betétek, gumihasználat, pedikűr, sérvkötők.

— Lezuhant a harmadik emeletéről. Méir Bárziláj 57 éves telavivi lakos hétfőn lezuhant a Brenner utca 5 számú ház harmadik emeletéről. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy Bárziláj miközben letekintett, hirtelen elszédült és így kóvetkezett be a szerencsétlenség. Állapota életveszélyes.

A HÉT RECEPTJE:

Francia hagymaleves Beküldte: Inge Bar

Két nagy hagymát vágjon fel vékony karikákra és pirítsa meg két kanál margarinnal. Tegyen hozzá 4 pohár vizet és egy boríték VITA zöldséglevet és 25 percig főzze kis lángon. Főzés szerint tegyen hozzá sót és paprikát. Minden táányra tegyen reszelt sajtjal vastagon bekenet pirított fehérensér kockákat és öntse rá a forró levest.

HÁZIASSZONYSZOLGÁLAT

BEKÖLTÖZHETŐ komfortos lakások Német Kolóniák: átadó egy-szobas, kiadó kétszobas. Közvetítőiroda, Haifa, Jarfa-ut 139.

— Alighogy betonba öntötték, beszakadt a lépcsőház. A jeruzsálemi „Ornstein-házak” egyik épülő házának lépcsőháza tegnap délután, a betonöntési munkálatok befejezése után — összeomlott. Csupán a véletlennek köszönhető, hogy nem történt szerencsétlenség. A beomlás okának kiderítésére megindították a vizsgálatot.

MCFOGOSOROK speciális, expressz javítása. Guttmann fogászati laboratórium, Rón-Beak, Jechezkel utca 6.

— Cholont bekapcsolják a Negeve vezető tengerparti útba. Cholon város fejlesztési osztályán tegnap közölték, hogy rövidesen elkezdi az az utszakasz, amely összeköti Cholont a Negeve vezető partmenti országúttal. Az új utszakasz üzembehelyezése után Cholon keresztül fog vezetni az ország déli részébe irányuló forgalom. Ez azt is jelenti, hogy Tel-Aviv és az ország déli része közötti út 4 és fél kilométerrel lesz rövidebb. Az összekötő ut utolsó 200 méterét most építik a Mifde Ezráchi-negyed mellett.

— Ókori zsidó település nyomaira bukkantak Askálonban. Rendkívül értékes régészeti leletek bukkantak néhány nappal ezelőtt Askálon óvárosában. A városi munkások, akik az óvárosban dolgoztak egy márvány oszlop alapját ásták ki, amelyet hétkarú menóra, sófár és etrog díszít. Ez minden kétséget kizáróan bizonyítja, hogy az ókorban zsidó közösség élt ezen a területen. Eddig ugyanis még nem találtak egyetlen olyan leletet sem, amely ezt a feltételezést igazolta volna. A mandátumi időben már folytak ásások ezen területen, azonban az akkor felszínre került leleteket a londoni múzeumba szállították. A közeljövőben kiszélesítik az ásási munkálatokat.

70 éves új jogi doktor

Pretoria, (Reuter).

Tegnap egy Jerlin nevű 70 éves aggyastyán elnyerte a jogtudományok doktorának címét a délafrikai egyetemen. — Az öregúr 1954-ben végezte az egyetemet és kapta meg a BA címet, most pedig Dékafrika, de valószínűleg az egész világ legöregebb abszolvensé lett.

— A Kosice és környékeiek köre 1958. január 27-én, hétfőn este 8 órai kezdettel szokásos évi összejövetel keretében ünnepli Dr. Zlatner Oszkárt, a kiváló közéleti férfit, cionista vezetőt, védőügyvédet 75-ik születésnapja alkalmából. A vezetőség kéri a tagok minél teljesebb száma megjelenését.

MCFOGOSORT megajánlok gyorsan, garanciával. Tel-Aviv, Ben Jehuda 119 sz., 4-es autóbussz. Keresg kájjemetnél.

— Meghalt az első vizaláti rajzok készítője. Robert Gibbins, a híres izraeli festőművész és író tegnap 68 éves korában meghalt. Gibbins arról volt nevezetes, hogy ő rajzolt először a víz alatt, amikor Bermudában 1938-ban hat méterre a tenger színe alatt celluloid lapokra rajzolt. Művei a British Museumban, valamint más angol múzeumban vannak. Kínzó szobrász is volt és fametszeteket is készített. Utazásairól több könyvet írt és különösen a Déli tengerrel szülő utatraszai ismertek.

— Elfogták a fenyegetőlevelek íróját. — Megittuk, hogy Avraham Alkalai jeruzsálemi lakos az utóbbi időben négy levelet kapott, amelyekben ismeretlen személy azzal fenyegette, hogy „dr. Kasztner sorsára juttatja”. A rendőrség tegnap elfogta a levelelőt, Jakov Jechezkel 18 éves fiatalembert, aki bevallotta tetteket. A „titokzatos” levelelőt letartóztatták.

Német fudósok hazatérnek a Szovjetunióból

Moszkva, (AFP). A szovjet kormány közlése szerint 21 német tudósna akik 1948 óta ételek a Szovjetunióban, megengedték, hogy visszatérjenek Nyugat-Németországba. A tudósok február 5-én indulhatnak vissza a kaukázusi Szokuni városból, ahol családjukkal együtt ételek. Összesen 54 személyről van szó.

Ioanovici elhagyja Izraélt

Jeruzsálem, (Az Új Kelet tudósítójától.) — Josif Ioanovici, a Franciaországban hamis útlevelel Izraelbe érkezett „öcskavaskirály”, aki többmillió franktal karöltotta meg a francia államkincstárt, ezideig nem kért a kormánytól hamis marokói útlevelelnek meghosszabbítását, — közölték tudósítónkkal a belügyminisztérium illetékes kö eiből. Josif Ioanovici, akinek kiadatását a párisi kormány időközben hivatalosan kérte a külügyminisztériumtól, nem folyamodott a minden Izraelbe érkezett zsidónak kijáró letelepedési engedélyért sem a hatóságokhoz. Hivatalos körök eiből arra következtettek, hogy Ioanovici a jövő hét folyamán elhagyja Izraélt.

BIZONY IGAZ! EZ A

WAW

CHOLON A KAVEMBA ARANYAT ER

New-York felfedezi látogatóját

Írta: BARZILAY ISTVAN

Igen, ez New-York. Sok ezer szerző láttam képen, könyvek illusztrációiban, filmek és rengeteg regényt olvasva róla. Persze, hogy ez New-York az égbetörő felhőkarcolókkal, egyik-másikról azt hinné az ember, hogy a Babel tornya. New-York ez, az aramló autósorokkal, amelyek szélesen hömpölyögnek a végtelenné tetsző avenüeken, mint valami szűk mederben kényszerített folyó. Igen, ez itt a világ legdinamikusabb metropolisza, gigászi méreteivel és áradó életerejével, amelyet megérint, amint beszivód levegőjét. New-York az örökös zajával és dícsékvő fennhéjázásával, azzal a terjedő akarattal, hogy feltárazza magát a látogatóknak. „Ez a világ legnagyobb repülőtere” — mondják nekem — amikor a Británia gép leszáll New-York új légitikójában az „International Airport” széles térségében. A világ legnagyobb repülőterének gigantikus méretű vámoelhelyiségében halk zene szól. Csendesben, finoman beállított rádió, vagy patelen pontosan azzal az intenzitással árasztja a zenét, ami a legkellősebben hat az Oceanon túlról érkező utas fülének, ez az intenzitás alighanem tudós hangmérnökök keverésének szüleménye. A repülőter kilométernyi hosszúságú folyosóin ott hangversenyteremre is elegendő méretű hallgatók, itt is ott is csinos szalonok várják a látogatókat felhívást nyújtó szíveskedéssel. Igen, ez New-York, lényegesen méreteivel és minden kényelemmel, amit az ember igényelhet, hogy lakosságának, vagy látogatóinak kedveskedjék.

Ez itt egy new-yorki nagyszálló, neve Hotel Manhattan, mint neve is elárulja a Manhattan City-ben áll, a nyolcadik Avenüen, a 44-ik és 45-ik street sarkán, 27 emelet van és 1400 szobája, ugyanannyi telefont, televíziós és rádiókészülékkel, valamint air conditioner-tel. Város a városban, különleges metropolis-élettel, amit számos sokan elírtak előlem, közöttük Vicky Baum és Hutchinson, számomra tehát csak annak közlése maradt, hogy ennek a szállodának nagyobb telefonközpontja van, mint például Petach-Tikva városának, amely Em Hámosávit Izraelben. A 27-ik emeleten, amelyen lakom, ha a fürdőszoba kopádójára lépek, érzem a felhőkarcoló állandó lengését, de a szobámban nem és a folyosókon sem, mert két arasznyi vastag plasztikszőnyeg borítja, amely felfogja az épület egyensúlyi bizonytalanságot okozó mozgását.

Nézem a várost a 27-ik emelet magasságából és kezd megérteni a Walt Whitman és Morris Rosenfeldet. Eláll a lélegzetem ettől a látványtól, alattad hömpölyög az utca, karcsú hídak ívelnek át rajta, a túldalton State Island fényeit látod, alattad milliónyi reflektor és neon-reklámot, autók végeláthatatlan áradatát, hangyának látszó emberekkel — igen, ez itt New-York, a világ legérdekesebb városa. Itt állok a szállodai szoba ablakában, nézem a nagyvárost, az Empire State Building felhőbe vesző csúcsát és a többi épületo-

dát, amely ilyen hihetetlen eredmények elérésére volt képes és szorongva kérdézem: hogyan lehet ennek a metropolisnak az életébe behatolni, hogyan fogom életmódját embereit, és látványait megismerni?

De New-York nem hagy időt gondolkodásra. Ez talán a világ egyetlen városa, amely nem várja meg, amíg felfedezi, hanem kitárja karját, hogy magához ölelje látogatóit. Kérkedő lenye nem tűri, hogy a falai közé vetődött idegen tájékozatlan maradjon. Ő maga megy el hozzá, hóna alá nyúl, levelezi érdeklődéséhez, bemutatja nekem. Talán a világ minden más helyén nyugodtan ülhetsz a szobádban, vagy sétálhatsz welfremdmódon, magányosan. De New-York ezt nem tűri, ezért félelme csalogat magához, kérékedi látogatóival. Elcsábít a Broadway-re, mert fénye úgy vonz magához, mint a gyertya lángja a lepkeket, a Rockefeller-Centerhez is kénytelen vagy elzarándokolni, hiszen ott hengeg előttem, ez a gigászi és összefüggő felhőkarcoló-csoport. Hamarosan akad csinos idegenvezető hogy is, aki megmutatja neked és elmagyarázza, hogy ... mennyire került és, hogy 35 ezer ember dolgozik ebben a nagy felhőkarcolóban. Felmegy veled a hólyg a 69-ik emeletig és megmagyarázza, hogy ez csak a világ második legnagyobb háza, az első legmagasabb az Empire State Building, 102 emeletes. Elhalgatja előled, hogy ez a ház a NBC nemokára a harmadik helyre szorult, mert most épül a Wall-Streeten a Chase Manhattan Bank székéje, amely 80 emeletes lesz.

Igy kerül el a látogató hivatalosan is az UNO székházába, a kínai negyedbe és Harlembe, a Greenwich világháza és a halpiacra, mindehová elcsábít ez a város, a látogatóival annyira dícsékedni tudó, parvenü metropolis.

Fantasztikus város ez. Pontosan olyan, mint ahogy az ember azt elképzelte, de mégis más, ha az már az utcán lépked, elkápráztat a fényvillanás és elszédül, ha feltételek a hátra, amely mellett elhalad. És ha körböröszid közben afőlött aggodnál, hogy a pár nap alatt, amíg ebben a városban tartózkodol, nem fogod megismerni embereit, újra kellemes csalódásban lesz részed, mert a new-yorki ember, ha belédütközik, azonnal megmutatkozik neked, elpanaszolja a fájdalmait, vagy ami még gyakoribb, eldicsekszik neked, mert ez New-York városának és lakóinak legjellemzőbb tulajdonsága.

A véletlen engem a panaszkodóval hozott össze legelőször, mert az emberi boldogság, vagy elégedettség különös dolog, gyakran független a helytől és a kortól. Eljön hozzád a panaszkodó ember és azt mondja: — On azt mondja, hogy miért panaszodom, hiszen általában megkeresem a 250 dollárt hetenként. De nem tudja, hogy ebben az országban bizonyos jövedelem bizonyos kiadásokra is kötelez, életmódra, amire sem

kedvem, sem szükségem nincs és végső fokon nem marad semmi a pénzből azon az állítólagos magas standardon kívül amelybe ez a társadalom belekényszerít. Lehetnek boldog anélkül is.

Ez a panaszkodó D. Oszkár, tíz éve van az Egyesült Államokban és mint gépész-mérnök keresi a kenyerét egy New-York melletti nagyüzemben. Táviratilag kellett értesítenem érkezéséről, mert 5-6 szor hívtam telefonon és száma sohasem jelekezett.

Mit gondol, miért nem talál engem sohasem otthon? Mert reggel 8-kor elindulok a gyárba és este tíz óra táj kerülök haza. És így él az amerikai emberek nyolcvan százaléka. Szabad ország, szép ország. Befogadott engem, mint menekültet és otthont nyújt nekem. De itt tanultam meg, hogy ország és társadalma között milyen óriási különbség lehet. Az ország mindent nyújt, megélhetést, kényelmet és aki nagyon keres, meg kulturát is. De a családom, amelyet ennek a társadalomnak a törvényei be-telnek, nem fogadott be, mert annak férfitagjai nem 12 ezer dollárt keresnek évente, hanem 30, vagy 30 ezret és a társadalom vas-szabálya még azt sem tűri a számukra, hogy egy feketeközvetőre meghívjanak.

Magányos vagyok, mint minden amerikai. De hordom a vállamon ezzel a magányossággal együtt az egész amerikai életforma terhét, a „make life” kényszerűsége, tehát azt, hogy „életet csináljak”, nem olyat, amelyet a hajlamai predesztinálnak, hanem olyat, aminőbe a környező társadalom bele-szodor.

Nézem D. mérnököt, őszintén elkeseredetnek látszik. Az ember úgy látszik onmagában hordja a boldogságot, nem mindig a pénztárcájában.

Miért nem jön Izrael-be? Kevésbé fog keresni, de nem lesz annyira magányos.

Tíz évet dolgoztam, amíg többé-kevésbé bizalom nevezhető megélhetést teremtettem magamnak. — Most ebben a korban kezdtem el először? De talán egyszer, ha sikerül valamit fel-retennem. Negyven éves koromban jöttem ki, tíz éve e-lek itt és ez még nem nagyon sikerült.

Karácsonyi vásár van, minden kirakattal vattától teli karácsonyfa díszelve, apró fények gyulnak ki rajtuk, körülöttük az eladásra kínált áru úgy tűnik, mint mindenki karácsonyi ajándéka. A 46-ik utcában kis üzlet előtt állok, amelyben esőköpenyeket árulnak. Este tíz óra van, az utcán csepereg az eső, az üzletben meg-zajlik az élet. Megázott new-yorki polgár lép be, magára kanyarít egy két és fél dol-láros nyolca esőköpenyt és elhalad mellettem, a Broad-way felé. Az üzletajtóban termelési asszonyt látok. Meglátja rajtam az idegent és megkérdezi, hogy honnan jövök?

Sulem Alechem — mondja örömmel és kezét nyújtva behúz az üzletbe. Green asszony cingár, alacsony fér-jével várja a késői vendégeket és azzal dicsekszik, hogy üzletében százszámra vannak izraeli gyártmányú esőköpenyek.

Kitűnő áru és olcsó, más dollárért meg lehet venni a legjobb minőségű izraeli kabátot, otthon ilyen áron nem kapja meg. Maguktól azért küldik, mert szükségük van a jó amerikai dollárra. Amerikánus jiddissal azonban a legmagasabb régiójú magasztalására csap át az amerikai dollárnak.

— Ez az igazán ország, itt lehet „életet csinálni”, — „make a life”. Minden zsidó megtalálja a maga párnosze-ját, soha senkisémet kérdi, hogy kicsoda, úgy élhet, mint egy kiskirály.

De hát rengeteget dolgoznak maguk — kockáztatok meg —, elmúlt már tíz óra és még itt vannak az üzletben.

— Itt vagyunk, mert ér-

telme van, persze sokat kell dolgozni, reggel kilenckor nyitottunk, délelőtt felváltva elmentünk valamit falatozni. Máskor tíz órakor bezárunk, de ma, karácsony előtt, éjfélig tartunk nyitva. Nincs záróra, mint maguk-nál. Az ember dolgozhat és kereshet amennyit akar. Subway (földalatti) éjféltől is van, a mi földalattink 24 órában keresztül közlekedik, bármikor felülhetünk rá és hazamehetünk Brooklynba.

A gyerekeinket jól elláttuk, megnősítettük, férjhez adtuk őket és már nemokára nyugodalomba vonulunk, nem kell a terhükre lennünk.

D. Oszkár is amerikai, Green asszony is amerikai.

A new-yorki blitz-látogatóknak, az emberekkel való villámbeszélgetésnek az a konklúziója, hogy olyanok az emberek bennük, mint a világ minden más táján szoktak lenni. A házak lehetnek magasak, vagy alacsonyok, az emberek főként a zsidó emberek „gyorfimák bennük.

Ez a világlátogató utas tapasztalata három kontinensen.

Julius Berger emlékére

Ma este fél 9 órakor emlékünneplésre ül össze a jeruzsálemi Bét Sálomban a cionista mozgalom régi gárdája, hogy megemlékezzék Julius Berger-ről, a német-országi cionizmus egyik vezető személyiségéről aki tíz évvel ezelőtt halt meg Jeruzsálemben. Julius Bergernek cionista tevékenysége során szoros kapcsolatai voltak a magyar zsidósággal is, többiben járt nemzeti intézményeknek megbízásból Magyarországon, Erdélyben, Jugoszláviában és az Új Kelet olvasói közül bizonyára sokan lesznek olyanok, akik szeretettel emlékeznek vissza erre a rendkívül önfelelő, nagy munkaterejű és szimpatikus cionista személyiségre. Felelőse a cionista mozgalomban vezető szerepet játszó Kohn Sári, ugyancsak magyar származású.

Julius Berger egy Rajnánál lévő kisvárosban született és tanulmányainak befejezése után először a kölni városi színház titkára volt. Ebben az időben ismerkedett meg dr. Bodenheimerrel, a cionizmussal és nyomban az eszme lelkes hívei közé szegődött. Közlömben megalakította az első zsidó tornaegyletet, amely a német cionista mozgalom leg-aktívabb sejtje volt.

Herzl halála után a Cionista Világszervezet központi irodáját Kölnbe helyezték át és Dávid Wolffsohn elnök 1906-ban meghívta az akkor 22 éves Julius Berger-t a központi iroda titkári állásába. A cionizmus történetének egyik legkritikusabb korszaka volt ez, amikor Herzl halála való-sággal légüres teret hagyott maga után a mozgalomban. Julius Berger temperamentumának, cionista lelkesedésének szervező képességének nem kis része van abban, hogy a mozgalom szerencsésen túljutott ezen a krízisen.

Több világgözügyesnek volt a megszervezője és propagandaszitikus tehetséggel mindig új utakat talált arra, hogy a cionista gondolatot a zsidó nép tömegei közé vigye. 1909-ben a Weizmann-féle cionista ellenzékhez csatlakozott és megvált a kölni irodában viselt tiszt-ségétől. Az első világháború alatt Lengyelországban szervezte újjá a cionizmust és nagyon fontos szociális munkát végzett, főleg a lengyel-zsidó munkásság körében. 1920-ban résztvett Kurt Blumenfelddel és Martin Rosen-

blüth-tel együtt a híres londoni „Jahreskonferenz” megszervezésében — ezt az együttest akkor „The big Three secretaries” néven emlegették, — és közreműködött a Keren Hájjeszod megalapításában, amelynek első úttörőjévé és propagandistájává szegődött. Ebben a minőségben látogatta meg a huszas évek elején Jugoszláviát, Romániát és Erdélyt. 1921-ben Martin Rosenblüth-tel együtt szervezte meg a világháború utáni első cionista kongresszust Karlsbadban, amely a cionista vezetők egyértelmű megállapítása szerint munkásságának egyik csúcsteljesítménye volt.

Julius Berger 1923-ban alijázott. Menachem Ussisehkin meghívta őt a Keren Hájjeszod főiroda propaganda- és gyűjtőosztályának vezetőjévé. 1927-ben a Palestine Land Development Company, az első cionista országfejlesztési intézmény szolgálatába lépett, amelynek keretében igen eredményes gazdasági tevékenységet fejtett ki. Ő helyezte el az első cionista értékpapírokat az amszterdami tőzsdén. Julius Bergernek nagy része volt Natanja város felépítésében, amennyiben a cseh-szlovákiai zsidók vagyonát úgy mentette meg, hogy

öntözőcsöveket vett a pénzükért. Natanján pedig kész házak és párdeszok várták őket, amikor az országba érkeztek.

Nagy emberek mosolya

II. József császár, mikor pénzügyei kezdtek rosszul menni, takarékosági bizottságot nevezett ki, mely első sorban a császár személye körüli alkalmazottak fizetését szállította le.

Egy alkalommal észrevette II. József, hogy a palota lépcsőit sikkáló asszony nem felülől lefelé végzi a munkáját, hanem fordítva és a már lemosott lépcsőfokokat ismét bepiszkítja a lábaival.

— En is úgy teszek, mint felséged takarékosági bizottsága: én is alulról kezdem a tisztogatást.

Vizvári Gyula, a régi Nemzeti Színház nagy művésze egyik rokonánál volt vendégségben. A család azon tanakodott, hogyan rendezzék meg lányuk esküvőjét. A szót a vőlegény vitte: — Azt akarom — mondta, — hogy legalább ötven ven-

gyetven évig dolgozzon Julius Berger szakadalan szorgalommal, lelkesedéssel és önfelelőzettel a cionizmusért és a sors megadta neki, hogy még megérhesse a zsidó állam megalapítását kimondó UNO-határozatot. Már nagyon súlyos beteg volt, amikor Lake Succes-ből megérkezett a hír, amelyet Berger ezekkel a szavakkal fogadott: „Hálát adok Istennek, hogy megérhettem ezt a percet, most már nyugodtan meghalhatok.”

Jeruzsálemben akkor már harcok dúltak és ő volt az utolsó, aki kilenc más zsidóval együtt az Olajfák hegyén temették el. A család már nem kísérhette el utolsó útjára és mai napig sem emelhetett emlékköveket sírja fölé, mert a terület ma az arab légő ellenőrzése alatt áll.

Reméljük, hogy még részvehetünk majd Julius Berger sírkövének felállításán a Hár Házétimen.

A magyar zsidóság kegye-llettel fogja őrizni Julius Berger emlékét a cionizmus nagyjai között. m. e.

deget hívunk meg az eskü-vői ebédre... Azt akarom, hogy ebéd közben zene játs-szon... Azt akarom, hogy...

Ekkor a jövendőbeli anyós halkan odaszól Vizvári-nak: — Nagyon félek ettől a házasságtól, mert úgy látom, hogy ebből a vőlegényből, akaratlan, erőszakos férj lesz. — Gose féljen, csak hád beszéljen! Ugyis utóljára beszél, hanem fordítva és a már lemosott lépcsőfokokat ismét bepiszkítja a lábaival.

Kálmán Imre pályája elején egy pesti napilap zene-kritikusa volt és ebben a minőségben jelent meg egy kezdő, gyenge énekeső hangversenyén.

Utána az énekeső meg-kérdezte Kálmán Imrét, hogy tetszett neki a hang-verseny.

— Olyan helyen ültem — válaszolta Kálmán Imre —, hogy nem hallottam semmit.

— Kár! De miért nem ült előbbre, hiszen láttam, volt elég hely elől.

— Nem ülhettem előbbre, mert az első sorban ültem — válaszolta Kálmán Imre és gyorsan távozott.

ARMON HAIFA
SZOMBATTÓL
JANUÁR 25-TŐL:
PIROSKA
ZENES VIGJATEK,
magyar táncokkal és dalokkal.

NE FELEDJE EL!
23-AN, **HOLNAP ESTE** 19-RE
a RAMÁBA VÁROM
LANTOS OLIVÉR
További előadások:
Tel-Aviv, Ohel Sém, jan. 27., hétfőn este 8.30
Haifa, Maj, jan. 29-én, szerdán este 9-kor
Natanja, Saron, jan. 28., kedd este 8.45-kor.
Jeruzsálem, Edison, február 1-én, szombat este 9 órakor.
Kiryát-Chajim, Bét-Háam, febr. 6., csütörtök este 8.30 órakor.

Jegyek: TEL-AVIV: Rokkó, Dizengoff 93; Kanaf, Allenby 88. — RAMAT-GAN: Rechnitz. PETACH-TIKVA: Foto Nether. — HAIFA: Grünberger, Shapira-utca 18. — NATANJA: Signal-Részvétel. — JERUZSALEM: Kahane. — KIRYAT CHAJIM: Grünberger. — NAHARIA: Somner parfüméria. — AKKO: Lévi kávéház.

Őrjárat a nagyvilágban

Írta: Dr. DÉNES BELA

A napokban egy sajtótervezet alkalmával egy magasrangú izraeli rendőrtiszt mondta: az izraeli rendőrség és a közönség viszonya még nem kielégítő, azon javítani kell. Bizony, ha azt nézzük, nem könnyű a rendőrségnek sem. Hazánkban sem, de másutt nyilván még nehezebb. Nem hinném azonban, hogy a rendőrségnek és a rendőröknek bárhol is nehezebb lenne a sorsuk, mint Észak-Ausztrália kincsesbányájában, — egy kis, alle 10 ezer főnyi lakost számláló városkában, Darwinban. Igaz, ennek a kis városkának a repülőterére naponta leszáll az Európából érkező repülőgép-óriás, igaz, a kikötőben 15.000 tonna tankhajókat töltenek meg. Valamikor tömtelek bivalybort szállítottak innen a nagyvilágba. Ma a világi piac árak még a vadászati költségeit sem fedezik. Mire vadászunk manapság Darwinban? Krokodilra, amelyeket hatalmas reflektorkokkal előbb megvakítanak és újból fellendült a japánok óta gyöngyhálszát, amely az elmúlt esztendőben kéreken egymillió ausztráliát (fontot) hozott be.

Igen, de mi köze mindehhez a rendőröknek? Hát az, hogy Darwin városkájának rendőrsége 7000 kilométer hosszúságban elterülő siva-

tagot őriz, ahol emberek nem élnek csak egész kis számmal, ellenben 250 repülőgép létezik. Itt aztán még az is csempészkedik, akiknek ilyesmi eredetileg eszébe sem jutott. Egy-egy rendőrségi terület nem csak jóval nagyobb Izraelnél, de nagyobb sok európai országnál is. És ezeken a területeken ő az államhatalom egyetlen képviselője. Ő a polgármester, a községi hivatalnok, a repülőgép-inspektor, a bűnügyi nyomozó, s nemegyszer a bírósági elnök is. Adott szed be, születési és halálozási bizonyítványokat állít ki, házasságokat anyakönyveli és el sem lehet mondani, mi mindent művel még. Persze, egy-egy őrjárat, akár autóval, akár tevével történik, minden alkalommal hetteket vesz igénybe. De biztos, hogy a kanadai őserdei rendőrséget kivéve, a világ egyetlen rendőrsége és rendőre nem olyan büszke hivatalára, mint a darwini. — 500.000 négyzetkilométerre terjed ki hatáskörük s ezen a területen becsles szerint, mert pontos statisztika nem létezik, mintegy 16.000 fehér ember s körülbelül ugyanannyi ausztráliai bennszülött él. Magának a rendőrségnek is 150 bennszülött tagja van

s önküldük a rendőrség nem létehetne. Iránytű nélkül megtalálják a leglehetősebb sivatagi utakat, föllelnek minden nyomot s — csak igénytelenségük, de abszolút becsületességük is híres és elismert.

Mert aztán tennivaló akad éppen elég s rövidhullámú adók nélkül nem boldogulnának. Hogy miért? Itt van például az aranycsempészet. Egy uncia finom aranyat Ausztráliában mintegy 120 izraeli fontnak megfelelő összeg az ára. Vörös-Kína pontosan az 5-6-szorosát fizeti. Csak ki kell csempészni. Vagy itt van a kábítószerek kereskedeleme, az árut csak be kell hozni. S mindent a rendőrségnek kell megakadályozni, a 7000 kilométer hosszan elterülő part mentén, 250 repülőgép ellenőrzésével! A darwini rendőrség olykor nagyon is értékes és ezt sem a fehérek, sem a bennszülöttek nem veszik szívesen. A rendőrség és a közönség viszonya, úgy látszik, ott sem kielégítő...

Az embert sok nehezíti éri életében, de azért bizonyos és még sokáig az is lesz: a legnehezebb és legkockázatosabb vállalkozás, a világra jönni! És még ma is a legtöbb csecsemő a kritikus első napon pusztul el, de most már legalább tudjuk pontosan, hogy miért. Eddig úgy gondolták, hogy a nemlétező, látszólag szinte halott újszülötteknél a légzési centrum nem kezdett el időben működni. Paskolpácson nemrégiben megjelent szputnyik hírére én és az amerikai közvélemény, majd a frászt kaptuk. Igaz, hogy már másnap az amerikaiak feltalálták a muzsikáló koporsót tetszetős kivitelben igényes halottak számára, de közel sem olyan sikerrel. A hetedik kérdés így: Új ruha vásárlásánál mire fektetem a fősúlyt? Nem vásárolok új ruhát. A nagymamám kinőtt ruháit hordom, Pestről küldik. A nyolcadik kérdésre nem válaszolok. Vagy a kilencedik? Hogyan állapítom meg az árú minőségét. Ha krákokok tőle 40 százalékos, ha kőhögők és könnyű szőkik a szemembe 50-60, ha nem tudom meginni, akkor tiszta szesz, vagy spiritusz. Esetleg tapintással is... Hogy állapítom meg, hogy az árú tiszt-e, vagy sem? Nekem kérem minden ár túlzott. A következő kérdést kétszer is elolvastam. Hányszor van hetenként bejárónője? Na, de uraim, ezt mégsem illik kérdezni. És önkönnök? A tizedik kérdés kizárólag gasztronómiai jellegű: Milyen menüt tartok alkalmasságnak egy család számára? 2. Ezt: Előételei: olajbogyó, utána falafel, majd egy pohár szoda kilenc buborékkal. Vége felé járva a kérdéseknél, lankadó erővel válaszolok a következőkre: Meg szokta néha ismételní ugyanazt a menüt egy hét alatt? Mi az, hogy néha?? A tizenharmadik kérdés félreértésre ad alkalmat: Ha váratlan vendég toppan be ebédidőre, hogy kínálok meg meleg étellel? Ez már eleve neveltséges. Hová toppan be az a váratlan vendég, könyörgöm? Általában délben én igyekszem váratlan vendégnek betoppanni valahová. Ismét egy könnyű kérdés: Akarom-e, hogy férjem segítsen a házimunkákban? Hajadon vagyok. A tizenötödik: Miből gondolja, hogy ismerősei ügyes háziasszonyok tartják Önt? Nem gondolom. Végül az utolsó kérdés: A tiz díj közül melyiket választaná? Ha már ilyen kedvesek, az első kilencet szabad kérnem? A többi ott szék a helyeztetek között.

Aggregények itt az idő...

Kedvenc magyarnyelvű napilapomban, az Új Keletben, szomorú igazságtalanságról szerzem tudomást a minap. A harmadik oldalon szembeötölő címmel közölték velünk, hogy „Verseny Izrael háziaszonya 1958 címért!” Mind az Aba Chusinak, Haifa város polgármesterének védnöksége alatt, az ország a szabadszólás hazája. Nem félek Aba Chusinak a szemébe mondani, hogy tiltakozom, tiltakozom, tiltakozom! En kérem égbekiáltok. Nem azon akadtam fenn, hogy versenyt indítanak, hanem, hogy csak a háziaszonyok számára indítják. Itt van mindjárt az egyik feltétel. Minden önálló háziaszony jogosult a versenyre való részvételre. És az aggregények? Vagy az elvált egyedülálló sorsrtságaim. Hát mi kutyák vagyunk? Miránk sem gondolt Aba Chusi? A versenyfeltétel harmadik pontja pedig egyenesen megbotránkoztatott. Így hangzik: A nyertesek között 5000 font értékű dijakat osztunk ki. Elárulok valamit. Születésem óta egoista vagyok. Már két éves koromban elvettem a tejbeapít a szomszéd (csúf) gyereke elől. Miért zárnak ki engem abból a lehetőségből, hogy 5000-et nyeljek? Legalább olyan szükségem van a pénzre, mint két háziasszonynak együttesen. Lényegelen mellékkörülmény, hogy 5000 font mint versenyfeltétel, nem rossz. Mindezeket eltűnődve elhatároztam, hogy nem törődöm a háziaszonyok átkával, válaszolok a kérdésekre a saját szemszögemből. Szerencse fel!

Az első kérdés már indiszkrét: Gyermekeim száma? Ez az, amiben az ember sohasem lehet biztos. A második kérdés: Hogy a házimunkán kívül dolgozom-e mást? Ez a válasz nem okoz nehézséget. Dolgozom. Mindennap sorbaállók a Szochnutban és ha marad időm, hetenként egy cikket írok az Új Kelet-be. Hogyan tervezem meg a havi büdzsémét? Mi sem egyszerűbb ennél, a tartozások összegének felét elosztom a hitelezőim életkorával. Ebből aztán lehet tervezni. Az ötödik kérdés: Vásárol néha primőr gyümölcsöt és zöldséget? De mennyire. Leginkább a primőr konyakot és a primőr feketekávévat vásárolok. A hatodik kérdés kicsit idegesebb: Időnként új gyártma-

nyok jelennek meg a piacon, hogyan reagálok ezekre? A piacon nemrégiben megjelent szputnyik hírére én és az amerikai közvélemény, majd a frászt kaptuk. Igaz, hogy már másnap az amerikaiak feltalálták a muzsikáló koporsót tetszetős kivitelben igényes halottak számára, de közel sem olyan sikerrel. A hetedik kérdés így: Új ruha vásárlásánál mire fektetem a fősúlyt? Nem vásárolok új ruhát. A nagymamám kinőtt ruháit hordom, Pestről küldik. A nyolcadik kérdésre nem válaszolok. Vagy a kilencedik? Hogyan állapítom meg az árú minőségét. Ha krákokok tőle 40 százalékos, ha kőhögők és könnyű szőkik a szemembe 50-60, ha nem tudom meginni, akkor tiszta szesz, vagy spiritusz. Esetleg tapintással is... Hogy állapítom meg, hogy az árú tiszt-e, vagy sem? Nekem kérem minden ár túlzott. A következő kérdést kétszer is elolvastam. Hányszor van hetenként bejárónője? Na, de uraim, ezt mégsem illik kérdezni. És önkönnök? A tizedik kérdés kizárólag gasztronómiai jellegű: Milyen menüt tartok alkalmasságnak egy család számára? 2. Ezt: Előételei: olajbogyó, utána falafel, majd egy pohár szoda kilenc buborékkal. Vége felé járva a kérdéseknél, lankadó erővel válaszolok a következőkre: Meg szokta néha ismételní ugyanazt a menüt egy hét alatt? Mi az, hogy néha?? A tizenharmadik kérdés félreértésre ad alkalmat: Ha váratlan vendég toppan be ebédidőre, hogy kínálok meg meleg étellel? Ez már eleve neveltséges. Hová toppan be az a váratlan vendég, könyörgöm? Általában délben én igyekszem váratlan vendégnek betoppanni valahová. Ismét egy könnyű kérdés: Akarom-e, hogy férjem segítsen a házimunkákban? Hajadon vagyok. A tizenötödik: Miből gondolja, hogy ismerősei ügyes háziasszonyok tartják Önt? Nem gondolom. Végül az utolsó kérdés: A tiz díj közül melyiket választaná? Ha már ilyen kedvesek, az első kilencet szabad kérnem? A többi ott szék a helyeztetek között.

Várva a bizottság igazságos döntését, salommal Rózner Rozália születtett: Velvart Richard

a z EDEN-FÜSTSZÜRŐS

cigaretta elvezi a torkom és ugyanúgy én is

A dohányosok minden más cigarettánál jobban szeretik az Edent, mert ez a legfinomabb, válogatott dohányból készül. Az Eden egyenesen és könnyen szivható. Teljes élvezetet és kielégülést nyújt. A különleges Eden füstszűrő hűti és tisztítja a füstöt. Az Eden volt az első füstszűrős cigaretták Izraelben és most is ez a legjobb.

20 cig. 560 pr.

Gondolja meg es szivja az EDEN

IZRAEL KITUNO FUSTSZUROS CIGARETTAJAT

a szülész, vagy a bábát és természetesen az anyát sem. Az itt elért forradalmi eredmények nagyban hozzájárulnak az újszülöttek életben maradásának biztosításához. Ha azt az energiát és azokat a megszállhatatlan billió dollárokat, amiket a Kelet és a Nyugat műholdakra költ, ilyen célokra adnák...

De hát mindig voltak, s szerencsére mindig is lesznek emberek: tudósok, orvosok, akiknek az újszülött felsíró hangja a legnagyobb gyönyörűség!

Bennünket, Izraélieket különösen érdekelt: család volt-e vagy hős Lawrence ezredes, ez a zseniális kém, ez a csodálatos bátorságu angol katonatiszt, ez a ragyogó politikus, aki állítólag az első világháború során föllázította az arab világot és ő volt az elindítója az angolok közelkeleti politikájának, amely tulajdonképpen ma is ezeken a síneken mozog.

Lawrence ezredes könyvet írt, a Lázadás a sivatagban-t. A bölcsesség hét pillérét ma is milliószámra olvassák és ez a férfi, a sivatagi beduinok fehér burbanában, Verne, May Károly és Cooper összes hőseinél is dicsőségesebb angol, ha történetesen 1935-ben nem pusztul el motorkerékpár-szerencsétlenség következtében, azóta talán az angol Pantheon vezéralakja. Hiszen életrajzát nem kisebb írók írták meg, mint David Gernett, Liddel Hart, a világ egyik legkiválóbb

katonai szakírója és — a Nobel-díjas Robert Graves. Mondanunk sem kell, hogy bevonult az angol iskolások könyveibe is, egyenesen Oroszlánszívú Richárd mellé.

Mig aztán most megjelent egy ugyancsak világhírű angol regény és életrajzírónak, Richard Aldington-nak Lawrence életrajza, amely 10 évnyi szorgos kutatás alapján készült el és kiderül, hogy ez a dicsőséges angol hős csak volt, hazug volt, a legtöbbjét a könyvében megírt cselekedeteknek nem ő gondolta ki és nem hadvezetésig mindezt tudta, hősnéket nagyon kevésbé becsülte s csak mikor a könyve nyomán keletkezett nimbusz megszületett és egyre nőtt, növekedett, látották jónak nem megcáfolni a hazugságokat. Így született meg aztán egy nemzeti hős.

Allenby tábornok — s ő csak tudta, mit ad jelentésbe — ezt írta: „Közönséges csalás az egész, ismerjük Lawrence-t. Azt hiszi magáról, hogy nagyszerű katona és szinpadlányba állítja magát. — 1919-ig senki sem tudott Lawrence-ról. Jellemző, hogy az ellenfél hadvezéré, L. Man von Sanders tábornok és Dzsemal pasa még csak a nevét sem említették meg.

A hivatalos köröket Lawrence ezredes nem csapta be. De mikor politikai okokból Anglia nagy ügyet akart csinálni az arab felkelésből, részben, hogy Szíriában gyengítsék a franciák befolyását, részben, hogy elle-

seket, minden további nélkül felhasználják céljaikra Lawrence-t, — hazugságokkal együtt. Aldington maga ezt írja Lawrence-ról: „Az írók között katona, a katonák között író volt. Korának és osztályának méltó hőse!”

Aldington könyve hatalmas botrányt idézett elő Angliában, hivatalos és nem hivatalos körökben egyaránt. Egyesek bálványrombolásról beszélnek, mások az igazság diadaláról a hazugság felett...

MONDD MEG AZ IGAZAT...

Carl Sandburg a híres költő és író, és Lloyd Wright, a világhírű építész-művész egy televíziós programban vitatták meg a mai Amerikában problémáit, hibáit, bűneit és tévedéseit. A műsor folyamán őszintén mondták el véleményüket az amerikai visszasságokról és ugyancsak nem tettek hangfogót szájuk elé, amikor amerikai politikai, pénzügyi, irodalmi és művész-nagyságokról mondták el véleményüket.

A műsor végén Lloyd Wright, odaszólt Sandburg-nak: — Most aztán itt az ideje, hogy elűnjünk, még mielőtt betörök a fejünkbe.

Ezt a műsorhoz is hallotta fél Amerika, mert tévedés folytán elfelejtették kikapcsolni a mikrofont.

(27)

— Nem tudom, hogy ebben a pillanatban miként van? mondta dr. Markovits. — Már két napja is elmúlt, hogy nála voltam. Az apja minden esetre nagyon örülne, ha Louise láthatná, ezt biztosan tudom. De a látogatás kedvetlenül hatással is lehet rá. Ujabb megrázkódtatás érheti. Meg szeretném kérdezni dr. Finkelt is, hogy mi a véleménye erről.

— Szegény apa! Ide hallgasson Henry, nem tölthetjük ki a dolgokat Louise ejegyzéséig? Hagyjuk egyelőre ennyiben a dolgot... Nem szeretném a gyerek nagy napját elrontani.

— Nos... igen... ezt nyugodtan megtehetjük, hiszen az apja jó kezében van. Miss Rosenberg nem mozdul el a kúszóbérelől. Ilyen hűséget és odaadást még nem is tapasztaltam.

— Ezzel kis időt nyerhetünk, hogy megegyeszer átgondoljuk a dolgot. Meg kell szoknom a rettentő gondolatot — mondta Lázár.

— Szedd össze magad öreg fiú — mondta Brown és karját Lázár vállára tette. — Sajnos, nincs más választásunk.

— Es mi történjék Davis levelével, melyet apához intézett? — egybéként kézzel van írva...

— Ja, igen, — mondta Brown — mi van benne?

— Miss Rosenberg vette át és felnyitotta, amire fel van hatalmazva. Aztán telefonált nekem Davis közli apával, hogy a városhoz szóló kérvény és az egyéb kiegészítő iratok készen állanak; mikor kellemes apának, hogy aláírja?

Brown rövid ideig gondolkodott. Aztán így szólt:

— Davissal közölni kell, hogy apád az utolsó eporham következtében nagyon legyengült és az orvosok megtiltották, hogy üzleti dolgokkal zavarják. Az orvosok vissza nem vonják ezt a parancsot, nem lehet semmit tenni. Miss Rosenberg a maga nevében írjon. Mit gondol, doktor?!

— Azt hiszem, ez a leghelyesebb.

— Igy Davis egyelőre meg lesz békítva és mi közben meg rágódhatunk a dolgon.

12. FEJEZET

Mi az alvás? A lét vagy nemlét formája? Vajon csak azt jelenti hogy amint Hamlet mondja: „lerázzuk magunkról a földi dolgok iránti vágyat”, hogy kipihenjük magunkat az ébrenlét terhével, hogy elfelejthessük azt, aki tudatosan vagyunk, megszabaduljunk saját énünktől? Vagy talán alvás közben másik bőrbe bujnak, másik világba lépünk? Vajon visszaérést jelent-e a méhmagzat alvó állapotába, alábukást az elmerült multba vagy ellenkezőleg, előtérést a még rejtett jövőbe? A lélek felemelkedése magasabb régiókba, hogy az addig fátyolos, teleplezett titokból felismerés legyen hogy az átom misztikus értelmében lényünk igaz titkai póre meztelenségben tűnjenek fel és a földi létezés értelmetlennek látszó terhe igazoltta vájék?

Egy ember, aki nem tud aludni, a vak Sámsonhoz hasonló, aki malomkőhöz láncolva állandóan körbe halad és nem örül más — csak vizet. Olyan mint a cséplő, aki arra van ítélve, hogy a cséphadaróval csak pelyvát csépeljen. Isaac Grossman már nem tudott aludni.

Hazatérése után a két első éjjel még hatottak benne dr. Markovits fájdalomcsillapító injekciói, úgyhogy mélyen, álmatlanul aludt. És amikor felébredt, új erőt érzett magában az ellenállásra. Minden orvosságot elutasított magától; az ápolónővért, akinek gondjaira bízta, nem engedte be többé magához. Miss Rosenberg is csak egyszer-kétszer mehetett be hozzá, de aztán bezárhatja ajtaját. Az egyetlen ember, kinek jelenlétét eltűrte, Steve volt. Ő hozta be neki az ételeket, melyeket Frances dr. Markovits utasításai alapján és Miss Rosenberg felügyelete mellett elkészített.

A harmadik éjjel rövid időre elszunnyadt és belezuhan az időtlen, térnélküli örökkévalóságba, olyan szférába, ahol már nem érvényesek a mi világunk idő-és térségi relációi. Közben megjelent előtte az áldozata, Jan Kowalsky, tisztán felismerve alacsony, izdadt homlokára hulló hajcsomóit. Látta, és — mégsem volt Jan Kowalsky. Semáje Grossman volt, az apja, szakállával, mely reszketően hullott a mellére. Tudta, hogy Jan Kowalsky van előtte — és mégis az apja volt. Tudta, hogy az apja — és mégis Jan Kowalsky volt. Mind a kettő egymásba olvadt előtte. Hogy lehet ez? nem tudta, de a kényszerképet még akkor is üldözte, amikor már felébredt. Így vergődött minden éjjel ébren, álom nélkül — beállt a taposó malomba és vizet örölt. Tépődött, töprengött, vívódott, — mindaddig, míg — hozzá legközelebbálló ember is a legmesszibbnek tűnt, akit szenvedélyesen szeretett és ugyanakkor szenvedélyesen gyűlölt...

A ház, melyet még Klára építtetett, stílusában jellemző volt az első világháború után a rendkívüli konjunktúrát élvező nagypolgárságnak. A dekoratörnek több szava volt, mint magának a tulajdonosnak. Antik bútorok voltak akkoriban divatosak. A nagy házban sokkal több helyiség volt, mint amennyi kellett és mindegyik más és más stílusban volt bebútorozva. Az egyik szoba XIII. Lajos, a másik V. Lajos, a harmadik Chippendale-koloniális stílusban. Közben itt-ott váratlanul egy spanyol-mór szekrény, komód és szék Anna királynő korából, apróságok, melyek Klára egyéni ízlését akarták bizonyítani és melyeket Klára különböző vásárokon, aukciókon szerzett meg. De mindegyik kiáltott ki az általános stíluskeretből. Az ebédlőben a Chippendale komódon empir stílusú angol ezüst evőkészlet pihent, a falakon pedig francia mesterek képei függtek, vagyonokba kerültek: Monet tájképei és más impresszionistáké. Matisse csendéletei. Egy Picasso a legsötétebb kubista periódusából. Ez a kép úgy tűnt Grossmannak, mint egy textilanyag rajza. Párizsi utcacséplés Utrillótól, Pissaro karcolata. Ingres egy romantikus képe, mely Klárának különösen kedves volt, de a dekorációs mérnök intézkedésére a folyósó egyik sarkába került száműzetésbe.

Változatlan szerelmmel és kegyelettel Grossman az egész házat azon állapotban hagyta, mint amilyenben Klára halálakor volt. A legkisebb változtatást, átrendezést sem engedte meg. Tiltva volt egyetlen képet vagy

butoradarabot is helyéről elmozdítani vagy, Isten őrizze, a házból elvinni, jöllehet nemcsak Lázár, hanem már a városi képtár vezetősége is egykire-másikra szemet vetett. Grossman utasítására az elhunyt asszony minden ruhája, szőrméi, sálai, ékszerei, sőt még hálókabátjai is érintetlenül maradtak a szekrényekben. A gondolat, hogy másik asszony is felvehetné őket, elviselhetetlennek tűnt Grossman előtt. Feleségének szobáit, mint az eltávozott asszony izlése, okossága és kifinomultsága hagyatékának, főlényes lénye kifejezésének tekintette. Az egészet egy-egy szentségnek tartotta, melyet istennője ugyan elhagyott, de melyet még az isteni szellem hat át. És most egyszerre minden máskén tűnt előtte.

Ágya előtt állt, felhúzta papucsát és fel-alá sétált a szobában. Ugy tünnt, mintha vadidegen házában lenne, sőt, mi több: az ellenség házában. Az egész ház, szobáival és bútorairaival Klára lényét, Klára vonását jelentette meg előtte. Mintha visszatért volna és kézzelfoghatóan állna előtte. A francia karosszéken ült és a szavak, miket kimondott, neki, Klarához szóltak:

„És erre pazaroltam el az életemet; ettől reszkettem, egy szót sem mertem kimondani mert attól féltem, nem elegend meg a keretnek, melyben élünk. Ezért menekültem saját nyomorúságomba, saját sebembe, ezért szenvedtem egyedül saját bűnömrel és kínjaimmal, hogy ne vegyen semmit se észre. Még álomban is szorongás fojtogatott, remegtem, hogy akár egyetlen szóval is elárulhatom magam, a gaztettet, melyet egy szegény munkásemberrel szemben elkövettem. De minden áron, minden veszélyt vállalva meg kellett volna keresnem hogy helyre hozzam azt amit ellene tettem. Akkor kellett volna ezt csinálnom, amíg nem volt késő. De balgaságomban szégyelltem magam Klára előtt. És rá gondolván, önönmagam előtt is szégyeltem magam, magamnak sem akartam beismerni, hogy valaha ilyesmit cselekedhettem. Addig vártam, amíg beképzelttem magamnak, hogy már ellefejtettem, kitöröltem, megsemmisítettem Jan Kowalsky emlékezetét. És a végén már valóban késő volt.

Tulajdonképpen mit jelentett nekem Klára? Mit ér nekünk az olyan asszony, aki előtt valamit el kell titkolni, akivel szemben nem lehetünk teljesen őszinték, aki előtt jobbnak, gazdagabbnak, előkelőbbnek kell mutatkozzunk, mint amilyenek valóságban vagyunk? Milyen az a fiú, aki előtt lenyünk, benső életünk el kell rejtünk, akire nem bízhatjuk egy olyan bűnnek titkát, melyet még fiatal éveinkben követünk el és vallhatjuk be, hogy most érte kártérítést akarunk adni, vezeckni szeretnénk? Mindig is idegen maradt számomra, éppen úgy, mint az anyja. Mindig bizonyítani akarta, hogy okosabb, műveltebb, az üzletekben is ügyesebb mint én. Ő kollégiumba járt, én pedig csak egy új bevándorló gyermeke voltam, az East Side neveltje. Így is kezelt mindig, éppen úgy, mint az anyja. És ennek az asszonynak, ennek a fiúnak áldoztam fel örök életemet? Az ő kedvükért terhelje lelkeket örök-ké átok? Igen, igen, úgy mint apa mondotta, hogy teherhordó állat, igazán legyen majd belőlem, apám?!

Fáradtan roskadt egy székre.

— Isaac, könyörgöm, feküdj vissza az ágyba.

— Mit keres maga itt? Kémkedik utánam? Egy percig sem lehetek már egyedül!

— Nem kémkedek maga után, Isaac!

— Hát akkor mit csinál itt? Miért hallgatózik?

— Nem hallgatózom. Hallottam hogy kiáltott. Azért jöttem be magához, hogy figyelmeztessen, mit mondott dr. Markovits. Nem szabad magát felizgatnia. Nyugodjék meg. Menjen vissza megint az ágyba. Isaac, maga most nagyon gyenge. Csak nem akar megint rohamot kapni? Könyörgöm Isaac.

— Teljesen rendben vagyok, nincs semmi bajom. A betegség csak maga és dr. Markovits akarják nekem beszélni. Nagyon jól tudom, összebeszéltek, örültek akar-nak nyilvánítani.

— Ne mondjon ilyeneket, Isaac. Borzasztó ezt hallani... Rose sírni kezdett.

— De miért követ lépésről-lépésre? Miért leskelődik, hallgatózik utánam? Miért akarja tudni, mit beszélék? Magammal beszélgetek. Ezt sem tehetem?

— Nem szükséges hallgatóznom. Ugy is tudom, mi fáj magának. Beszéljen csak, öntse ki a szívet, ettől talán jobban is lesz. És ne törődjék azzal, vajjon kihallgatom magát. Hiszen úgy is tudom, mi nyomja a lelkét, mi kínozza egész életén át.

— De ha tudja, akkor miért mondta el Lázárnak, hogy Springbrookban mit csináltam.

— Nem mondtam el neki semmit. Lázárral egyáltalában nem is beszéltem a dolgról. Brown van egy bizalmi embere Springbrookban. Brown beszélte rá Lázárt, hogy odautazzék és magát hazahozza.

— De maga is azt hiszi, hogy Jan Kowalsky nem létezett az életben?

— Persze, hogy nem. Meg vagyok győződve, hogy csak a maga kényszerképzete. Az a Kowalsky nem volt Springbrookban, arról meggyőződhetett.

— Ha így beszél, úgy maga is ellenségem. Örülnek tart, úgy, mint a többiek.

— Nem, nem vagyok az ellensége és nem is tartom magát örülnék. Csak rossz az idegállapota, túlzottan fel van izgatva. Gyógyíthatnia kell magát. Higgye el, senki se az ellensége, se Lázár, se dr. Markovits. A legjobb barátai, akik csak a javát akarják és maga igazságtalan velük, Isaac.

— Hát akkor miért nem engedik, hogy megvalósítsam a tervemet, véghez vigyem azt, amit meg kell tennem.

— Mert különben képtelen gyanúsításoknak tenné ki magát és Isten tudja, miket beszéléneek magáról az emberek. Ez pedig csak ártana magának, és a családjának is.

— Mit érdekel engem az emberek buta fecsegése? A családom véleménye se érdekel... nem törődöm velük. Meg kell mentenem a lelkeket, ki kell váltanom egy ideig a kezéből. Talán a családom valaha is tekintettel volt reám? A feleségem? A fiam? Nézz meg ezt a házat, amit felépítettek néze a berendezést. Csak az volt a becsü-vagyunk, hogy a világ szemében előkelőknek lássanak, hogy francia festmények, drága bútorok legyenek, nagy házat vezessenek, sokkal nagyobbak, mint amilyen hozzánk illik — ez volt az én családom! Nem, nekem nincs család, valójában nem is volt soha. Mindegyik színház volt és diszkrét, ami nekem jutott.

— Hogyan mondhat ilyeneket, Isaac? Hiszen szeret az unokáit, Robertet, aki ragaszkodik magához és Louise-t, aki a feleségére emlékezteti. Mindig is szerette a gyerekeket.

Elmélázva válaszolt: — Igen, a gyerekeket nagyon szeretem.

— Miért nem gondol arra, hogy a gyerekek jövőjét és boldogságát tönkre teheti.

— De meg kell mentenem az üdvösségemet, mielőtt nem késő.

Isten is tudja, hogy tartozását már régen megfizette. Ha a Kowalsky család részére még többet akar tenni, erre később is sor kerülhet, amikor újra egészséges lesz és a legnagyobb csendben, hogy senki meg ne tudja és senki a szájára ne vehesse. De ne ássa alá Louise boldogságát. Nem is tudja elképzelni, mennyire örül, hogy visszatért New Yorkba és részt vesz az eljegyzésen. A legfontosabb, hogy elsősorban egészségileg jöjjön rendbe, majd aztán meg dönthetünk a továbbiakról.

Igy beszélt hozzá Rose, jóságos, megnyugtató szavakkal, de Grossman nem is figyelt rá, nem válaszolt neki. Amikor Miss Rosenberg végre elhallgatott, Grossman csak ennyit mondott: — Küldje fel hozzám Stevet, szükségem van rá...

Jól hallotta Rose? Elhíhető volna? Grossman tényleg azt gondolja, hogy mai szerencsétlen helyzetéért tulajdonképpen Klára felelős? Rose sápadt, fonnyadt arcán a száraz, vékony ajkak hirtelen nedvesek lettek és a nyugtalan szemeit előntötték a könnyek. Vad láng csapott fel benne, a féltékenység lángja, mit annyi éven át elfojtott a szívében. És ez a láng, melyről azt hitte, hogy már kialudt, új szelektől ismét magásra lobbant. Rose mindig féltékeny volt Klárára. Addig is, amíg élt, de halála után sokkal hevesebben. Egész életén át szolgálta a férfit, valóban csak érte élt. Több volt Isaac Grossman számára, mint feleség: anyja volt és cselédje is, igen, egy személyben. Örkdött felette, vigyázott rá, mint a szemefényrén. Isaac, minden kérdésével és kételyével hozzá fordult, nemcsak az üzletekkel, de személyes gondjaival is. Igen, amikül, hogy Isaac egyetlen szót is szólt volna, Rose már tudta, hogy mi fáj neki, mi nyomja a lelkét. Nemesak testi egészségéről, de lelki békéjéről is gondoskodott. Összes kötelességeit magára vállalta. De ő, Grossman nem vett tudomást erről. Minden gyöngédséget, jóságát, áldozatosságát, ami benne lakozott, hazavitte beteg feleségének. Számára, csak a gondolai, rossz hangulatai — és az epekövei maradtak. Csak a beteg felesége után vágódott lázasan, aki önzésében egyedül a maga szűk, kis, zárt világa iránt volt megértés. De Rose semmit se jelentett Grossman számára... Üzlet és üzlet, semmi más, harminc esztendőn keresztül. Így volt ez Klára életében és halála után sem javult a helyzet ellenkezőleg, rosszabodott. Az, amit remélt, nem teljesedett be. Nem vette el feleségül, nem tette második Mrs. Grossmanná. De, ha már ez nem, legalább el várta volna, hogy most már több figyelmet szenteljen neki. Remélte, végre megfogja érteni, mit jelentett Rose neki eddig is, mit nyújtott számára, végre rá fog jönni, hogy Rose a szíve vért ontotta érte; meg fog világosodni előtte, hogy a hosszú évek során olyan ember állt mellette, aki korlátlanul és fenntartás nélkül az életét áldozta neki. De Grossman még felesége halála után is — sőt inkább, mint azelőtt — csak Klárára gondolt. Ugyan nem beszéltek róla, de hallgatása, Klára himnusza volt.

Lehetséges volna-e, hogy most, oly későn, közel a véghez megváltozzon? Most már megérti-e, hogy ki volt az igazi, állhatatos élettársa? Nem előkelősödő asszonya, ki mindig távolságot tartott közöttük, akivel Grossman nem lehetett teljesen őszinte, aki előtt színházat kellett játszania, aki előtt soha nem lehetett ő, maga: a valódi Isaac Grossman; soha, hanem csak ő, Rose előtt tárhatta fel nyugodtan igazi lényét, rossz hangulatait, epeköfájdalmait. Csak anyánk előtt mutathatjuk meg igazi sebeinket, tükös sebeinket, de nem a feleség előtt.

Tehát csak anya volt számára, semmi más. Hát akkor miért hallgatta oly kejes vágódással Klárát ócsároló szavait? Miért szerette volna, hogy újra meg újra hallhassa azokat? Éjjelente ott állt Isaac ajtója mögött és hallgatózott, hogy a Klárával együtt töltött évekről hallhassa átkait, panaszait, megbánásait. Az, hogy ilyesmit éppen Grossman szájából hallhatott, éppen annyi örömet okozott neki, mint fájdalmat. Csitította, nyugtatta a szívet, de ugyanakkor égő fájdalmat is érzett. Még Klárára sórt átkai miatt is féltékenység töltötte el. Őt, Roset sohasem átkozta, soha nem mondott róla gonoszlat; mert Rose egyszerűen nem számított. Vele szemben csak üzleti igényei voltak.

Igen, most már mindenhez késő volt. A tizenegyedik óra is elmúlt. Ezentul nem lehet majd számára más, mint anya. Még azt sem mondhatta hogy Grossman akarata így: ő volt az, Rose, aki kapcsolatuknak ezt a fajtáját Grossmanra kényszerítette. Ezt most már világosan látta. Most már ki kellett oltson minden féltékenységet a szívéből, minden szerelmi szikrát, mely tán még szunnyadozott benne, el kellett fojtson. Továbbra is anyja és cselédje kellett maradjon, semmi több. Grossman a gyermeke volt; más gyermeke úgy sem volt. Grossman nem játszhatott más szerepet az életében, mint melyet számára kijelölt. És ennek most már végig így kell maradnia. Csak még forróbban kell zseresse, még nagyobb odaadással, mert most ütött nyomorúságának legsötétebb órája. Meg kellett védeje önmagától és szörnyű, lidérces álmaitól. Újra erőt kellett öntsen belé, hogy ismét a régi Isaac Grossman lehessen. Hiszen nem volt már senkije, csak ő. Nem pártolt át Lázárhoz, nem játszott vele össze és a rábízott titok egy részletét se árulta el neki. Mert mindenekelőtt Grossman titkát a saját, legértékesebb kincsének tekintette, mint egyetlen, tényleges, csálhatatlan bizonyítékát Grossman bizalmának. És mégis, egy bizonyos vonalon együtt kell működjön Lázárral: rá kell vegye Grossman, hogy kövesse az orvosok tanácsát. — ezt kellett tegye Grossman akarata ellenére is és bármilyen áron, amit neki kell majd megfizetnie. Isaacnak meg kell gyógyulnia, örökre végeznie kell kényszerképzetével és annyira kintöz, gyötörő agyrémeivel.

Kényszerleszállást végzett a délsarkai jégmezőkön az amerikai flotta repülőgépe

Dr. Vivian Fuchs az elért eredményről és legközelebbi terveiről

New-York, (Reuter). — Radióamatőrök azt a hírt vették, hogy az amerikai flotta egyik repülőgépe, amely az Antarktiszon levő Byrd állomásról utban volt a Déli Sark felé, célpontjától 700 kilométernyi távolságra kényszerleszállást végzett a Byrd állomástól délre fekvő sarki síkságon. Lehetséges, hogy ez az a repülőgép, amelyet Sir Edmund Hillaryért és George Dofen altengernagyért küldtek, akik tudvalegőleg nemrég repülőgépen érkeztek a Déli Sarkra, hogy ott dr. Vivian Fuchs expedícióját fogadják.

Urrutia Londonban

London, (Reuter). — Dr. Francisco Urrutia, aki Hammaréskjöld UNO-főtisztjává megválasztott, a Scopus-hegyi konferencián rendezése céljából a Közelkeleten járt, tegnap meglátogatta Alan Noble angol államminisztert. Urrutiának semmiféle hivatalos teendője nem volt Londonban és látogatását udvariassági jellegűnek tekintik. Urrutiának, aki az UNO-küldöttség vezetője volt a legutóbbi közgyűlésen.

Hammaréskjöld megbízottja még az este folyamán tovább utazott New Yorkba, miután csak néhány órát töltött az angol fővárosban.

200.000 fontot sikkasztottak pénzügyi tisztviselők

S. Jakobson ügyész tegnap a telavivi járásbíróson benyújtotta a vádiratot a 200 ezer font összegű sikkasztással vádolt Jákov Szecher volt pénzügyminisztériumi tisztviselő és büntetés ellen. A vádirat büntetésességgel vádolja Jona Singert, Simon Weiszmann és Mose Dror pénzügyminisztériumi tisztviselőket, valamint Gerson Peiper biztosítási ügynököt és Abraham Bruck gyárost.

Szecher, aki a pénzügyminisztérium külföldi kölcsönosztályának főkönyvelője volt, többrendbeli okirat- és csekhamisítást is elkövetett, ezenkívül engedély nélkül vásárolt külföldi valutát. A vádirat megállapítja, hogy büntetésével szövetkezve Szecher fővádlott okirathamisítások és csekkesítések útján követte el a sikkasztást.

Az equadori Esmaralda tartományban pusztított földrengésnek 20 halottja és 300 sebesültje van.

A MÜBOLYGÓ KORSZAKABAN TANULJON REPÜLÉSI SZAKMÁT

A Cheji-Hávir hifalif technikai iskolájában 16-17 éves tanulókat beiratkozása az ország minden szociáldemokráciájában Felvesszünk csak részleges írt-tudással bíró jelentkezőket is.

8 UJ... 1958 I 22

Más sarkvidéki állomások közlése szerint egy repülőgép már utban van a szerencsétlenség színhelyére. A kényszerleszállást végzett repülőgépek egyetlen utasa sem sérült meg és rádió-állomásoknak sikerült kapcsolatot teremteniük a személyzet tagjaival, akik elmondták, hogy elegendő készletük van és nem fenyegeti őket veszély.

ELŐKÉSZÜLETEK A TOVÁBBHALADÁSRA

Déli Sark, (Reuter). — Az angol expedíció, amely dr. Vivian Fuchs vezetésével elérte a Déli Sarkot, a jelek szerint csütörtökön tovább folytatja útját, hogy a sarki fennsíkot átszelve elérjen a Scott-bázisig, ahol Sir Edmund Hillary újzélandi küldöttségének tagjai várják.

Clayton flottilaparancsnok, a Scott bázison tartózkodó újzélandi légi egység parancsnoka tegnap rádiótelefonon közölt nyilatkozatot elmondta, hogy dr. Fuchsnak ez az elhatározása nagy örömet keltett az újzélandi küldöttség körében, mert Fuchs érkezése azt jelenti, hogy nem kell még egy telet tölteniük az Antarktiszon. Amikor az újzélandi expedíció tagjai hírül vették, hogy dr. Fuchs azonnal folytatja útját, pezsgősüvegeket bontottak fel és nagy mulatságot rendeztek.

NEM LEHETETT KORBAN ELJUTNI A SARKRA

A sajtó munkatársának adott nyilatkozatában dr. Fuchs kijelentette, hogy expedíciója nem sokban tért el a tervtől, amelyet maga elé tűzött. A közönség körében ugyan az a hír terjedt el, hogy december 21-én kellett volna elérnie a célját, ezt a terminust azonban sohasem ő tüzte ki magának, hanem valószínűleg tévedésből terjedt el. Valaki az expedícióból azt mondta, hogy szeretne még karácsony előtt a Déli Sarkra eljutni. Ómaga azzal kalkulált, hogy január elején érkeznek meg, mert korábbi időpontban nem is volt lehetséges az expedíció első fázisát befejezni.

TUDOMÁNYOS FELADAT ÉS KALAND

Dr. Fuchs hangsúlyozta, hogy küldetése tudományos jellegű, bár nem tagadja, hogy maga a kaland is rendkívül módon érdekelt, de ez a második tényező volt elhatározásában. Dr. Fuchs szerint nem valószínű, hogy az expedíciónak nehézségei lesznek az ut második szakaszában, azaz a Scott bázisig való eljutásban. Az expedíció tagjainak leginkább az alvás hiányzott, mert minden állomáson csak 5-7 órát volt idejük pihenni, mert mindenütt sok munkát kellett elvégezniük. A legnehezebb feladat egy méter mélységű gödör megásása volt, amire szeizmografikus mérések céljából volt szükség. A Scott bázisra az expedíció 12 tagjával indul el, de a kutyákat nem viszi magával, hanem repülőgépen szállítja őket.

KICSODA DR. FUCHS

A jelenleg 49 éves Vivian Fuchs a Scott és Shackleton féle romantikus felfedezőkhöz tartozik. Származására nézve thüringiai német, aki hét éves korában került Angliába és a cambridgei St. John's Collegeben geológiát tanult. Első expedícióját Grönland keleti részébe vezette, majd három ízben járt Kelet-Afrikában, mielőtt 1955-ben bölcsészeti doktorrá avatták. A második világháború alatt Nyugat-Afrikában és Északnyugat-Európában teljesített szolgálatot.

1947 és 1950 között dr.

Fuchs a délamerikai Tüzföld közelében levő külső, Falkland szigeteken végzett mérési munkálatokat, amelyek a Grahamland nevű félszigeten tervezett tudományos munkálatok elvégzéséhez voltak szükségesek. A délsarkai kontinensen keresztült vezető expedíció előkészületeit 1955 nyarán kezdte meg. Egy előkészítő csoporttal dr. Fuchs a Weddell-tengerhez ment és ott kezdte meg „a világ utolsó nagy szárazföldi átkelését”.

Dr. Fuchs, aki Cambridge közelében lakik, nős és két gyermeke van.

dos Jordánia UNO-határozatot követel a Jeruzsálem-környéki erdősítés ellen.

A francia titkosszolgálat végigkísérte utján a Algirnál elfogott cseh fegyverszállítmányt

New York felé indult a fegyverszállító „Szlóvenia”

Casablanca, (Reuter). — A Szlovenia nevű jugoszláv gőzös, amelyről a franciák Algirnál szülő 150 tonna fegyvert elkoboztak, csak néhány órát időzött a szállítmány rendeltetési helyéül feltüntetett casablancai kikötőben, majd folytatva útját New York felé.

Rabat, (AFP). A marokkói külügyminisztérium szóvivője közölte, hogy a marokkói kormány nem tartja szükségesnek bármilyen diplomáciai lépést tenni a Szlovenia hajó fegyverárújának elkobzása miatt.

Belgrádban viszont tovább folyik a sajtó támadása Franciaország ellen a fegyverrakomány elkobzása miatt. Jugoszláv körökben „kalózkodásnak” minősítik a francia lépést.

A fálhivatalos Jugopress hírügynökség nem erősítette meg azt a hírt, hogy a Szlovenia csehszlovák fegyvert szállított, amint a franciák állítják és megjegyzi, hogy

Adenauer válasza Bulganinnak

Bonn, (Reuter). — Tegnap nyújtották át Moszkvában a nyugatnémet kormány válaszlát Bulganin marsall ismeretes jegyzékére. A válaszlátban Adenauer kancellár annak a véleményének adott kifejezést, hogy nem annak a kérdésnek kell döntő fontosságát tulajdonítani, hogy hol rakta rőzák el az atomfegyvereket, hanem az atomfegyverek gyártásáról való lemondás problémájának. Nyugat-Németország - folytatja Adenauer jegyzéke - teljes mértékben támogatja azokat a javaslatokat, amelyeket Eisenhower elnök tett a Bulganin jegyzékére adott válaszában. Végül a kancellár azt ajánlja, hogy fokozottabb mértékben vegyék igénybe a diplomáciai megbeszélések bevált mód-szerét a jelenlegi nehézségek kiküszöbölésére.

Visszatoloncolták a lakáskeresés közben a határon átfévedt asszonyt

Az óvárosi arab rendőrség elvette tőle a kulcspénzre gyűjtött 1800 fontot

A jordániaiak tegnap a Mandelbaum-átjárónál átadták az izraeli hatóságoknak Eszter Hartmann 55 éves jeruzsálemi asszonyt aki egy hónappal ezelőtt jordániál

Hatvan halottja van az algiri árvíznek

Algir, (Reuter). Az elmúlt hét végén Algiria keleti részében pusztító árvízek halálos áldozatainak száma elérte a 60-at.

Közben az időjárás megengyhült és megkezdtek a 48 óra keresztül szakadatlanul zuhogó záporok következtében keletkezett árvíz által megromgált házak, hidak és vasuti töltések rendezésére.

egyszerű kereskedelmi szállításról van szó, amelyet egy jugoszláv hajózási cég vállalt. A Jugopress szerint Jugoszláviában annál is inkább elkeseredéssel fogadták ezt a „kalózkodást”, mert azt egy baráti és szövetséges (NATO) állam követte el.

Mint ismeretes, a jugoszláv tiltakozójegyzék átvétele után adott sajtónyilatkozatában Pineau francia külügyminiszter is azt sérelmezte különösebben, hogy a cseh fegyvereket olyan állam közvetíti az algiri felkelőkhez, amely azt állítja, hogy baráti érzelmeket táplál Franciaország iránt.

Páris, (Reuter). — A francia külügyminisztérium szóvivője annak a reményének adott kifejezést, hogy barátságos megoldást fognak találni a jugoszláv hajóról elkobzott algiri küldetésű fegyverszállítmány miatt kitört konfliktusban. A szóvivő szerint ez az incidens kifejezetten politikai jellegű és a francia kormány nem engedheti meg, hogy fegyverrakományok érkezzenek az algiri lázadókhöz. A francia kormány - mondotta a szóvivő - tudja, hogy november 15-én fegyvertransz-akció történt az algiri felkelők számára és a franciák egész Csehszlovákián és Svájcban keresztül megfigyelték ezt a szállítmányt. Arra az érvre, hogy a fegyvert Jemenbe akarták kü-

A Mápáj belső alkotmánya büntetni fogja a bizalmi hírek kiszivárgását

A Mápáj központja holnap ül össze, hogy megtárgyalja a párt belső alkotmányát. Kiszivárgott hírek szerint a szabályzat egyik szakasza többek között büntetéssel sújta azokat, akik bizalmas információkat közölnek különböző pártvezetőkkel tanácskozási célból. Ennek a szakasznak nyilvánvalóan az a

A Mápáj belső alkotmánya büntetni fogja a bizalmi hírek kiszivárgását

célja, hogy fokozza azt a sajtóellenes hadjáratot, amely a koalíciós tárgyalások idején indult meg a párt részéről.

Ebben a kérdésben viharos vita várható, mert a központi bizottság számos tagja ellenzi ezt a szigorú fegyelmi törvényt. A javaslat ugyanis kizárással bünteti azokat a párttagokat, akik „titkos információkat” közölnek a sajtóval. A Mápáj központi bizottságának egyes tagjai felvetik azt a kérdést, hogy milyen információ tekintendő titkosnak, továbbá, hogy a javasolt fegyelmi törvény a párt minden tagjára vonatkozik-e, a legjelentéktelenebbtől a legfontosabbig?

deni, a szóvivő megjegyzi, hogy Jemenbe nem Casablancán keresztül vezet az út.

Uj izraeli hajójárat Görögországgal

A Theodor Herzl és a Jeruzsálem hajók fogják ellátani a vonalat

Haifa, (Az Uj Kelet tudósítójától). A CIM társaság április elején új hajóvonalat nyit meg Izrael és Görögország között - közölte tegnap a vállalat igazgatósága. Eddig a Görögországba és Jugoszláviába utazó izraeli idegen hajókat, vagy a költséges repülőutat voltak kénytelenek igénybevenni.

Az új vonalra a Theodor Herzl és a Jeruzsálem hajókat állítják be, amelyek szabályos Földközi-tengeri járataikon fogják kététenként útbajteni a pirausi

Neturé Kártá tüntetés közben tették le a jeruzsálemi strand alapkövét

A re... érte Amram Blaut és hívei

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától). — Az egykori Luna park területén tegnap délután erős rendőri fedezet mellett tartották a főváros első nyilvános strandfürdőjének alapkövetéltélt ünnepségét. A tizezer személy befogadására tervezett és olimpiai versenyek lebonyolítására alkalmas szabadtéri uszoda már létrehozása előtt szenvedélyes közéleti vitát váltott ki, mert a Neturé Kártá veze-

A Mápáj belső alkotmánya büntetni fogja a bizalmi hírek kiszivárgását

terése alatt álló szélsőséges vallási körök a múlt hét folyamán kétféle tüntetést tartottak a strand ellen, ahol „mely megdöbbenésükre” férfiak és nők közösen fogtak tüntetni.

A tegnap délután fél 5-kor megtartott alapkövetéltélt ünnepség idején egyébként ismét tüntettek a Meá Seárim negyedből kiindult szélsőséges vallásos körök, akik Amram Blau rabbinak, a Neturé Kártá vezérének személyes vezénylete alatt hangos kiáltószóval és „clonista hitetlenek” elleni szitkozódásokkal közelétek a strandfürdőnek a német kolónián már előkészített terület felé. Miközben az egybegyűlt előkelőségek jelenlétében felolvasták Gerson Agron polgármester üdvözlését, a rendőrség feltartóztatta a strandhoz közelélt vallásos tüntetőket és Amram Blau rabbival együtt riadóautókon bevitte őket a rendőrpáncsokosra. A kapitányságon a tüntető Neturé Kártá-tagok személyi adatainak felvétele után szabadtéren helyezték a jeruzsálemi strand ellen küzdő főként fiatal szélsőséges elemeket.

Ethalasztották dr. Scheib és Romek vizsgálóbírói tárgyalását

Bazak jeruzsálemi járásbíró tegnap délelőtt az államügyészség kérésére április 30-ra halasztotta dr. Jiszráél Scheib és Reuvén Grinberg (Romek) ügyében az előzetes vizsgálóbírói tárgyalás időpontjának megállapítását. Slomo Soham, az állami főügyész nevében eredetileg azt kérte a bíróságtól, hogy halasszák el „bizonytalan időre” a lázadásra való uszítással és terrorista szervezet irányításával vádolt két személy vizsgálóbírói tárgyalását.

Venezuelai petróleum Izraelnek?

Washington, (STA). — Az Oil Daily, az amerikai petróleumipar hivatalos lapja legutóbbi számában azt jelentette, hogy a Superior petróleumvállalat tárgyalásokat folytat Izraelnek köölajjal való ellátásáról. A nyerspetróleumot Venezuelából fogják szállítani. Ezzel kapcsolatban a Superior társaság megbízottja kijelentette, hogy személyileg nem tud erről a tranzakcióról, de nem cáfolta meg a hírt.

Ujabb hír

Nagy Imre sorsáról

London, (AFP). — A Daily Telegraph értesülése szerint Nagy Imre volt miniszterelnököt a múlt héten Romániából a putnoki politikai börtönbe szállították. — Ezt a hírt a magyar emigráció hírügynöksége közölte. A Daily Telegraph úgy értesül, hogy a Kádár-kormány a 61 éves Nagy Imre egészségi állapotának rosszabbodásától fél és ezért a legrövidebb időn belül bíróság elé akarják állítani.

Az új vonal életbeléptetésével lehetőséget fognak nyújtani az Európába utazó turistáknak, hogy útjukat Görögországban megszakítsák. Másrészt pedig, tekintettel a Görögországban tartózkodó nagyszámú amerikai turistákra, az izraeli idegenforgalom fellendülésére is számíthatnak az új járat megindítása nyomán.

A strandot Chájim Schiff a jeruzsálemi Nászi-szálló tulajdonosa több külföldi befektetővel közösen építi.